

Berita etas mundi

Ferunt iudeum quendam imaginem crucifixi telo transfixisse per hec tempora a quo illico sanguis copiosus effluxit. quo iudeus maculam contraxit. christiani id videntes per vestigia sanguinis ad imaginem sanguinem emittentem puerunt. quo comperto iudeum lapidibus obruerunt.

Quanta inundatio aquarum. anno sexto Mauricii imperatoris fuit ut Noe diluuium renouatum crederet. fuit enim diluuium in finibus venetiarii et ligurie seu ceteris regionibus ytalie. destructa sunt itinera dissipate vie. facte sunt lacune possessiones seu villarum hominum pariter et animarum magnus interitus. Tantum tunc athesis fluvius excreuit. ut circa basilicam zeuonis martyris. que extra veronensis urbis muros sita est usque ad superiores fenestras aque peringerent. facta est autem hec inundatio sextodecimo kalendas nouembriis. Sed et tante choruscationes et tonitrua fuerunt. quante fieri vix estiuo tempore solent. In tantum tunc fluvius tyberis excreuit. ut aque eius super muros urbis influeret. Et maximas in ea regiones occuparet. Tunc per alveum eiusdem fluminis. cum multa serpentum multitudine. draco etiam magne stature et magnitudinis per urbem transiens usque ad mare descendit. Subsecuta est statim hac inundatione grauissima pestilentia. quam inguinariam appellant. Que tante populi stragi destinavit. ut de inestimabili multitudine vix pauci remanerent. Primumque pelagium papam percussit deinde pastorem interempto. sese per populum extendit. In hac tribulatione beatissimus gregorius papa electus est qui dum septiformem letaniam fieri ordinasset. Unus per spacio dum hi dei precarentur. Octuaginta ex eis subito ad terram conruentes spiritum exalarunt. Septiformis autem letania dicta est. quia omnis urbis populus a beato gregorio in septem partibus deprecaturus dominum diuisus est. In primo namque choro fuit omnis clerus. In secundo omnes abbates cum monachis suis. In tercio omnes abbatissae cum congregationibus suis. In quarto omnes infantes. In quinto omnes laici. In sexto vniuersae viduae In septimo omnes mulieres coniugate.

et predicationibus fidei nostre dogma Angli tunc primum integre receperunt. Augustinus enim et melitus optimi monachi et angelorum episcopi atque apostoli in precibus habitati deo auxiliante. et monitis et efficacissimis exhortationibus totam illam insulam ad fidem christi tandem perduxerunt. ibidemque demum senio profecti non sine magis fecerunt opinionem in domino deuenire. et cum sancti fuerunt. eorum festa septimo kalendas iulii celebrantur.

Tunica inconsutilis

Tunica inconsutilis domini nostri ihesu christi a. b. virginis marie profecta. que sorte vni militum obtigerat. his temporibus non percussit ab hierosolymis apud urbem Zaphat in archa marmorea eo loci reposita. ab episcopo Gregorio antiocheno. thomaque hierosolimitano. ac iohanne constantinopolitano incorrupta et immaculata inuenta fuit. Qua suscepta maxime in precibus habita fuit. qui ipsas suscipientes hierosolimam detulerunt. et in eburnea archa collocauerunt. Ferunt hanc tunicam post captum urbis constantinopolitane in manus thurcorum deuenisse.

Hermigildus Rex

Hermigildus quidam visigothorum rex hispaniarum et visigothorum regis filius. per id tempus a patre lemugildo rege in carcere traditur. et paulo post iniquissime interficitur. eo quod leandri hispalensis episcopi viri sanctissimi predicationibus ab ariana impietate ad veram catholicam fidem conuersus fuisset. Nam cum leander ipse hermigildum conuertisset. et ipsum catholicum declarasset. pro ira commotus leandrum pontificem multis incommodis et iniurijs affectit. et filium ipsum constantissimum tandem interfecit. ad cuius corpus post modum carum angelicum auditum fuit. lapidesque ardentes visit. Sed et ipse post paulo post in egritudine lapsus leandrum reduxit. Et de iniuria atque peccato veniam postulauit. et Ricardum secundum filium regem constituens catholicum et verum christianum effici procurauit.

Basolus abbas
Sindolphus presbiter reclusus in francia
Euthonicus britonicus
Similianus abbas
Wungalotus presbiter
Gangericus episcopus cameracensis.
Furfrus filius regis ybernie

Corpus b. stephani p. thomartyri romam translatum est
Phara virgo nobilis fuit
Walbertus fuit discipulus. s. colubani
Deicola discipulus. s. colubani
Eubereus episcopus colonien. scititate claret
Bauo p. s. amadum ex pdone conuersus
vita solitaria in artissima pnia
pagens ceteri scitatis exempla pbuit.

Artharis rex

Artharis flavius longobardorū rex. postq̄ longobardi decem annis sine rege steterunt ab eisdē creat⁹ rex. reguit annis septē. Hic daphonis regis fili⁹ fuit. quē lōgobardi flaviū cognominaverūt. q̄ is adolescens rex sblimatus fuit. mult⁹ tñ edit⁹ facinorib⁹ laudes ingentes p̄meruit. ⁊ eas ob res oēs lōgobardoz duces dimidiā pecuniaz suarū ptē ei obtulere. Hic p̄harā oppidū non ignobile in abdue flumis ripis condidit. ac Brixellū ciuitatez in margine padī positam obsedit ⁊ debellauit. ac tandē solo equauit. Qua q̄dem elatus victoria ad siculum fretū omnia p̄q̄sūt. ac multas ytalie ciuitates ī suā potestatez redegit. S⁹ ⁊ francoz regē cū ingenti multitudine ipsoz atq; germanoz deuicit ac ex italia fugauit. Inde q; francionē romanū ducem ex como ciuitate Cumacinaq; insula. q̄ in lacu lario erat expulit. Et ingentes ide diuitias sustulit. Qua ditatus p̄ da statim theudelindā garibaldi bauaroz regis filiā xpianissimā duxit vxorem.

quā obrem chilperic⁹ frācoz rex q̄ huic arthari inimicissimus erat. in bauarum furens cum inopinante aggredditur. ⁊ ex bauaria expulit. qui relicto regno cū filia theudelinda in ytaliā ad genēz fugit. eo tñ anno quo eam duxit vxorem defunctus est.

Theudelinda longobardoz regina bauaroz regis filia generositate ⁊ sanguinis claritate inclita. Que ⁊ si ī p̄ordio regni sui etate iuuenis forma q; spectabilis ac diuitijs abūdans fuerit. moribus tñ ⁊ castitate ac religione cōspicua fuit. Cui⁹ q̄dem virtutibus scribūt incitatū beatū Gregoriū eidē dyalogū suū de moribus misisse. Cui⁹ lectione p̄ferocem viri sui animū ad religionem ⁊ mitiorē cultū redegeisse. Erat em̄ matrona insignis ⁊ fidei xpiane studiosissima. Hec quippe preter reliqua pietatis opera. monasteriū celeberrimum in honore sancti Colūbāni abbatis apud bobū ciuitatem sup̄bissimis edificijs sua impēsa condidit. et plurimos fundos eidem assignauit. Et basilicam beati Joannis baptiste. modeste edificauit. Quō oppidum decem milib⁹ passiu⁹ a mediolano distat. Et eandem ecclesiam p̄dij⁹ ac vasis aureis orauit. In qua quidem basilica corpus suū sepeliri mandauit. Et ex illo ac deinceps p̄pter mulieris exemplū longobardi oēs Joannem baptistam in patronū precipuū susceperūt.

Theudelinda regina

Agilulphus rex

Agilulphus longobardoz rex post artharin regē sup̄ longobardos regnauit. annis. 21. Mortuo nāq; arthari rege p̄dicto. Cum longobardi de electione futuri regis diu discordes fuissent. Et habita de nouo rege creando cōsultatione. cū nequirent in aliquē cōsentire. Cōuenērūt vt quemcuq; theudelinda ex longobardis duabus sibi delegisset maritū. Is ī rege ab om̄ibus acciperet fuit nāq; ingentis virtutis mulier. Et p̄fecto digna. Cui⁹ iudiciū tanti facerent longobardi. Ea itaq; iudicio de se facto vsa. agilulphū qui erat thaurinēsiū dux virum bellicosum adolescētia formaq; florentē sibi maritum ⁊ longobardie gētis regem apud laumeliū papientiū oppidū declarauit. Prīma vō cura quā nouus suscepit rex agilulphus fuit captiuos redimere. quos Childepertus de tridentinis abduxerat. ⁊ simul ab ip̄o rege pacem implorare. pacēq; nactus ex du-

cibus qui arthari fuerant rebelles punire ⁊ inuisum insule sancti iuliani ducem primū interfici curauit. Id cū resciscet gandulfus bergomensis dux illi⁹ exēplo territ⁹ sibi p̄spicere cepit. obsessus tñ venia petita cōditionē pollicitū abire pmisit. S⁹ ⁊ vlfari taruisinus dux eodē tpe res nouas molitus captus ac in vinculis ad regem perductus est. inde iterū hostes interfici curauit. Rebusq; pacatis bellū cōtra romanos suscepit ⁊ oppidis circūquaq; captis. romā per annū obsedit. ⁊ multas illi clades intulit. Sed ⁊ longobardi qui beneuenti erant inducias violarunt. Zoto enim qui erat dux beneuentanus monasterium Cassinense inuasit ⁊ abbate monachisq; cū singulis vestimentis ⁊ vnico codice ordinis regulam continente fuga p̄lapsis. sacrum id cenobium a barbarie illa spoliatum. ⁊ solotenus destructus fuit. que celeberrimi monasterij clades illa fuisse videtur. quā Gregorio teste sanctus pater benedictus futuram p̄dixit affirmans vix apud deum potuisse obtinere. vt ex eo loco sibi anime concederentur. Bonitus autem qui tunc erat quart⁹ a beato Benedicto abbas cum monachis euolatis romā se contulit. Sed zotoni paulopost eam cōmissaz impietatem defuncto subrogatus est ab agilulfo rege in beneuentanū ducem arripis ad quem aliquot beati Gregorij extant epistole. sed illa insignis per quā illi cassinensis monasterij venerationemq; suavit. Duxere deinde longobardi exercitum in patauū. Erat tunc padua vrbs sine menibus latericio vel lapide cōpactis. vallis plantisq; tantū modica mūta. a tēporibus atile per annos circiter sexaginta. sine menib⁹ et frequentia ciuū fuit. primūq; sub Theodorico rege frequentari ac vallo muniti cepit. Quare illis in ānis q̄ p̄e centum ad huius obsidionis tempora intercedebant omnia edificia ex materia asseribusq; constructa erant. Id cum cernerent longobardi. ventos nacti validiores faculas ignitasq; sagittas scorpionibus iniecerunt. Et primo incendiū inchoauit quo p̄p̄nqua illico corripiente vrbs pars maxima est cremata. ⁊ inde vrbe incendio vastauere. Monsilitis ciuitas cōem cū padua habuit sortem. inde agilulphus ticiū est reuersus. Tandem per intercessionem religiosissime regine omissis ydolis xp̄i fidem cuz longobardis cōplexas. ecclesiasticorum bona restituit. ac deinde vita functo adaldum puerulum filium cuz theudolinda matre successorem reliquit.

Berta etas mundi

Deus dedit papa. p̄ria romanus. p̄re stephano subdiacono. pontificatū oī-
bus suffragiis adeptus. Hic cū esset optimus pater cleruz mirūimmodum
dilexit et auxit. ferūt hūc tante sanctitatis fuisse. vt quendam obuiū elephantie
morbo laborantem. osculo suo lepra statim liberauerit. Constituit autē ne fili-
patrum puellā e sacro fonte a patre leuatā ducē in vxorem posset. Deus autē de-
dit eius tpa ad hec etiam notiora fecere et terremotus. et scabies q̄dā ita ad ele-
phantiam tendens. vt deformitate cognosci homines nō possent. morit̄ pōti-
ficatus sui anno. iij. die tercio et vigesimo. ac sepelī in basilica petri sexto yd-
nouembri. Eius morte ep̄atus tum vacat mēsem vnū. dies. xvj.

Sisebutus rex

Sisebutus visigothorum rex. eo tpe Richardi regis
filius regnare cepit. et regnavit annis. 36. Hic cu
primū getilis esset xp̄ianus factus statim plurimas
hispanie ciuitates. q̄ ad romanos defecerant recepit
iudeos quoq; omnes in regno dephesos grauiorib⁹
supplicijs ad xp̄i fidem compulisse. rogatu (vt aiūt)
heraclij qui in fatis habuerat sibi cauendū a circūci-
sis esse. Cū tñ postea haud satis fatis necessitatem cir-
cūspiciēs a sarracenis circūcisionē obseruātibus op-
pressus sit. Tandē cū esset strenuus vir omnes hispa-
niarū ciuitates romanis abstulit. at tum demū Con-
stātinopolitani impatores i hispania impare desierit

Bonifacius quintus papa. natione cāpanus. p̄re Joanne pontificatū in iij
anno tpe quo eleutherius patricius romā ab heracio missus vindicata iō-
annis exarchi morte. semetipm regem ytalie creat. Vir certe singularis humi-
nitatis et clemētie maḡ in oēs benignitate et gr̄a vtens. nullū gen⁹ officij (qđ bo-
nū pastore deceret) p̄termisit q̄ cū esset doct⁹. ne qui ad eccias pfugerent inde vi-
retraherent. ne ve acholiti reliquias martyruz attractarent. qđ est p̄sbiteri aut
subdiaconi officij. Mandauit item vt quouis in loco sacrilegi anathematiza-
rent. Vtue testamentū iussu principis vbicq; valeret. Limiteriū beati nicome-
dis fecit et dedicauit. in clericos vō integre viuentes vnice liberalis et munifi-
cus fuit. Moritur autē bonifacius pontificatus sui anno q̄nto. die. x. et in basi-
lica petri collacrimātib⁹ oib⁹ sepelī. Et autē in morte dieb⁹. iij. sedes tū vacat

Honorius primus papa. natione campanus. p̄re petronio viro psulari. eo
tpe pontificatū inijt quo theudelinda morit̄. hic rebus externis aliquā-
tulū quietus doctrina moribus sanctissimis omem prope clerū renouauit. atq;
multas in vrbe ecclesias restituit. Et basilicam beati Petri tegulis eneas ex
ioue capitolino sumptis cooperuit: edem agnetis martyris via Nomentana.
vt carnē in aspide indicat. Edem pancratij via aurelia restituit. Tempia quo-
q; anastasi ad aquas salinas. templū quatuor coronatoruz. atq; alias multas
edes edificauit. Moritur autē vir sanctissimus anno pontificatus sui. xij. mē-
se. xj. die. xvij. ac in basilica petri sepelī. quarto ydus octobris. Eius morte
annū vnū. menses septem. dies. iij. sedes vacat.

Anno mudi. 5823. Anno xpi. 624.

Suerinus primus papa. patria roman⁹. p̄re Labieno in demortui honorij
locū subrogatus: ab ycatio totius ytalie exarcho in pōtificatu pfirmatur.
vana tūc em̄ hēbat clerici electio. nisi id impatores aut eoz exarchi pfirmassent
Vir siquidem singularis pietatis et religionis. amator pauperū. in calamito-
sos benignus. in omnes munificus ac gr̄iosus. in reparandis templis splen-
didus. Qui cū in hīs summope versaret. pontificatus sui anno primo. mēse
secundo. moritur ac sepelitur in basilica petri. quarto nonas augusti. vacat tū
sedes. menses quatuor. dies vnde triginta.

Joannes quartus papa natione dalmata. p̄re venancio pontificatū inijēs
statim mira pietate vsus ē. Ex reliquis em̄ thesauris quos ysaci⁹ apud la-
teranū reliquerat captiuos omes quos potuit: Istros et dalmatas a captiui-
tate redemit. Hic pontificatu suscepto. statim mandauit si quis res ecclesie ali-
qua temeritate inuadere presumeret. ad quadruplū restituere cogeretur. Suo
quoq; tempore Rbotaris qui arioaldo in longobardoz regnū successerat. li-
cet iusticia et pietate insignis habitus sit. ad arrianos tamen declinat. passusq;
ē vt eodē tpe oib⁹ regni sui ciuitatibus duo ep̄i pari ptate p̄essent. alter ei ca-
tholicus. alter arrianus habebat. Joannes autē plenus operibus bonis. pon-
tificatus sui anno p̄mo. mense nono die nono moriēs: in basilica petri sepelī
quarto ydus octobris: vacat tum sedes mēsem vnū dies tredecim.

Linea summorum pontificum

Deus dedit

Bonifacius quintus

Honorius primus

Seuerinus

Joannes quartus

Heraclius in Augustū assumptus Afergio patriarcha constantinopolitano coronatus. orientale accepit imperiū. Is eleutheriū gentis patricie constantinopolitanū imperialis aule cubiculariū. ⁊ ducem rei bellice scientissimū in ytaliam misit. deditq; illi copias ⁊ pecunias quo res ytalie cōfirmaret. Et copias quascūq; focas in p̄ximis asie ⁊ europa puincijs habuerat: quasq; genitor eraclianus ex affrica miserat. Et indies mittere potuit instruxit. misitq; aduersus cosdroem quo prouincias in fide manētes ab illius impetu cōseruaret. Nā cosdras mesapotamia palestinaq; occupatis hierosolimā inuaserat. Ea q; vrbe tūc opulētissima potitus diruerat eccias ⁊ loca sancta. q̄quā nō nihil ueneratōnis uidef sacratissime cruci dñice exhibuisse. Cū ut scriptores tradūt p̄tem quē helena constantini magni genitrix in caluaria locauerat. inde asportatā in patria locatā. in throno quē mirabili ope auro gēmisq; ornatū exedificauerat. anno imperij sui sexto p̄se om̄i asia q̄ in meridiē uergit potiti. ad egiptū arma uerterūt. Alexandriaq; capta paulisper se continere q̄ eraclian⁹ impatoris pater magnū in affrica exercitū parasse nūciaref. s̄ obijt eo tpe eraclian⁹ qd̄ cū persis renūciatū esset carthaginē ceperunt. Eo igit tpe eraclius magno compato exercitu multas puincias a p̄sis occupatas in suā potestātē redigit. Ducem p̄saz singulari certamie ex equo deturbat ⁊ interficit. Cosdroam regē p̄saz opprimit filiū eius captū ⁊ baptisatū in regnū paternū restituit. persides ingressus turrim Cosdroe thesauris plenā capit. quoz p̄tes militibus tribuit. partē v̄o reparandis templis. que p̄se diripuerāt designat. ip̄e p̄terea alia onustus p̄da. cū septem elephantis hierosolimā rediēs. crucē dñi a persis ablatas secū deferens. eo loco reponit in quo antea fuerat. captos a p̄sis in patriam remittit. tantisq; rebus sexto expeditionis illius anno. q̄ erat imperij duodecimus felicissime gestis. eraclius dñicam crucē reduxit. pompā instituit solēnissimā. qua deducēte crucem dñi ip̄e sic manibus vlnisq; gestauit. ventum est ad portam que in locuz caluarie foras ducit. ⁊ exiuerat turba que precedebat. ip̄e ad iter ceptum anbelans nullo tenente ante portā s̄stitit. Tunc patriarcha qui lateri herebat. inquit ne dum ihesum crucem sibi baiulantem in ceteris emularis qui purpura iaspidibusq; quibus ille paup̄tatis m̄gī caruit oneraris. humilians se impator. ⁊ uestē mutauit plebeiam. ⁊ iter nudis pedibus est ingressus. Tūc q̄ clausa illi uidebatur porta patuit. inde in caluariā detulit. Is autem impator in constantinopoli triūphaturus suā item apud romanos gloriā innotescere uoluit. Sed infelix eraclius post actum triūphum ad studia Matheseos est conuersus aruspicine incantationūq; p̄sagijs indulgit. postergans xp̄iane religionis obseruantiam cecinere vates. cui grande illi periculum atq; imperij euerfionem a circūciso populo imminere. ideo hebreos baptisari curauit. Et ut scelert scelus adderet. ad euthicianos transit. Et in heresim Monochelitarum dicentium in xp̄o vnicam tantum esse uolūtātē. Tandem heraclius audita sarracenorum licentia capta p̄sertim āthiochia uentus ne hierosolimā occuparent. Crucem dñi constantinopolim deferri curauit. Postremo morbo iterutis aque quā greci hidropisim uocant diem obijt cum impasset annis. xxx.

Linea Imperatorum

Heraclius

Fuerūt h̄ijs dieb⁹ ignē e celo cecidisse. Iridēq; grādē apparuisse ut homines consummatōnē seculi adesse putabant ob tonitrua ac fulgura ingentia. Secuta est pestilentia grauissima. que estiuis mensibus plures consumpsit. Quisq; fuerunt angelus bonus ⁊ malus ciuitatem pertransientes. at quotiens angelus malus uenabulo iussu boni angeli domū aliquā percussisset. Tot ex eodem domo sequenti die morte dissoluti sunt.

Prodigia quoq; multa ⁊ quidem horrenda hac tempestate in grecia apparere que sane futuras Mahometi calamitates protendere uidebātur. Naz vno ⁊ eodem anno cometes perlucidus bizantijs uisus est. Et puer quadrupes natus. Nec nō ⁊ est apud isulam Delon duo maxima monstra omnino humanam speciem habentia uisa sunt. Et alia multa hinc inde consimilia apparere.

Bexta etas mundi

Machometus

Machometus arabs. vel vt
 Malij volūt p̄sa fuit. nobili or
 tus parente. deos gentiū adorā/
 te. s̄ m̄rem hebraice gētis habu/
 it ysmabelitā. Is ex duabus hu/
 iusimōi omnino sibi inuicē aduer/
 santibus sup̄stitionū sectis origi/
 nē trabens nulli eoz omnino ad/
 besit. s̄ homo acerrimi callidissi/
 miq; ingenij inter xp̄ianos p̄uer/
 fatus. p̄nciosissimū humano ge/
 neri ex duaz hmōi gentiū legib;
 cōflauit incendiū. Nāq; inter ara/
 bas apud quos magnum ambi/
 ret honoris locū publice p̄ciona/
 tus ē. nō iniuria cosdroē cū om̄i
 familia deletum esse. q̄ se p̄ deo
 adorari fecisset. homo om̄iū scele/
 stissimus. qui ⁊ ip̄e ydola sculpti/
 liaq; manu facta adorare solitus
 fuisse. Subseq̄nter de lege hebre/
 ozū quā magna ex pte arabes se/
 ctabant xp̄ianozūq; traditioni/
 bus ita disputabat. vt vnā ea/
 dēq; esse vtrāq; affirmaret. Licet
 magnis vtrāq; gens ab duceref

erroribus. quos q̄dem errores ita ip̄e moderabat. vt hebreos reprehenderet ihm xp̄m ex v̄gine natū ne/
 gantes. qd̄ sui maiores futurū expectandūq; p̄dixerant aduenisse. xp̄ianos nō redargueret leuitatis. q̄b;
 p̄suasum sit ihm dei amicissimū ⁊ ex v̄gine natū obprobria ⁊ demū crucis mortem a iudeis p̄peti voluisse
Et suā ip̄e p̄dicans legem futurā affirmabat: vt sileā acciperet custodirentq; sarraceni. Et sibi diuino ad id
 nūcio obseq̄rentur. sese in libertatē asserāt. ⁊ p̄ncipatu regnoz; finitimos pociant. Ausus est etiam cōpa/
 rato ingenti arabū exercitu fines romani imperij turbare. Eius motus heraclius cito cōpescuit. sollicitatis
 eius ad defectōes militib; pollicitationibus ⁊ p̄mijis. Tandē sarraceni ⁊ arabes arma sumētes a natiuita/
 te xp̄i sexcentesimo tercio ac vigesimo ita heraclij duces superant vt hoīem felicem p̄mo mox infelicissimus
 reddiderint duce machometo. qui cū magnū se dei p̄phetā assereret. ⁊ magicis artib; asianos ⁊ aphricanos
 deludens. Ita populos quosdā cōcitauit noua a se religione imbutos. vt paulū abfuerit. quin om̄ino im/
 perij nomen delerent. Capta alexandria. multisq; alijs sirie ⁊ cilicie vrbibus. Inualefcit ei; secta nūc mul/
 tom agis q; ante. Nam tota asia et aphrica magnaq; pars europe machometanis principibus subiecta est
Instant nūc thurci terra ac mari. vt nos tanq; cuniculos ex his europe lateribus eruant. Machomet; quo/
 q; (vt in alchorano legit) quo magis sectatores a religione xp̄iana se iūgeret hereticos q̄sdam in cōponen/
 dis legibus maxime v̄o nestorianos secutus est. multa hinc inde s̄ legem Moyses ⁊ euangeli; dei astute
 colliges. ac in vnū q̄si corpus redigens. Et vt seductos p̄p̄os fortius irretiret. statuit q̄ homo tot uxores
 p̄cipue ad quaternarium numerū de p̄pria cognatione ac cōcubinas habere posset. quot facultatibus suis
 alere posset. Empticias quot vellet. Vini tñ vsū interdixit. hīs q̄ p̄cepta legis seruarēt. p̄misit paradysus
 videlz delicias ortū: vbi optati cibi ad vota. pulcerrimas vestes. ⁊ virgines ad amplexū. angelos mīstrā/
 tes esse asseruit. Qui v̄o legem p̄temneret infernū cōminatus ē. Cū demū sex annos regnasset. Anno dñi
 632. etatis v̄o sue. 34. mortem obiit. Eius corpus apud meham sepultū a sarracenis ⁊ thurcis maximo
 in p̄cio nūc vsq; habitum est.

Isidorus hispanus hispalensis ep̄us. leandri successor. b̄ti Gregorij pape
 discipulus. hīs t̄p̄ibus p̄pter doctrinā v̄tutesq; ac crebra eius miracula ma/
 ximo in p̄cio vbiq; fuit. Qui multa tñ scripsit. q̄ fidem xp̄ianam mirifice iuuant.
 De summo em̄ bono. de v̄ris illustrib;. ethimologiaz libros. historiā p̄terea ab

S. Hoar

Adā vsq; ad t̄pa heraclij. vitas q̄rūdā sc̄oz. historiā lō/
 gobardoz atq; alia pene innumerabilia. Et cū cōstet eū q̄
 uis laude dignū ob doctrinā ⁊ sanctitatem. Ei; natale
 18. kal. februarij celebratur.

Sar veniēs ex aquitania in Gallia claret sancti/
 tate ⁊ miraculis. qui ī suburbano treuerico iuxta
 fluium ecclesiam fecit. multasq; sanctorū reliquias col/
 locauit. Ibi diuq; noctuq; deo h̄uebat vigilijs oratōe
 p̄dicatōne multos ad fidē rectā deduxit. ⁊ egrotos sanabat. Dyabolus sibi inui/
 dens multas tribulationes ei iniecit. infan tem triduo mortuum viuū ac loquē/
 tem reddidit. Ep̄iscopatum treueresem oblatum a Sigberto rege francorū rē/
 nuit. Demū in senectute bona in pace quieuit.

Isidorus episcopus

Gallus abbas

Gallus beati colūbani discipulus. Ita tūc in occidente viuebat vt etiam i vi-
ta sancti nomē mereret. Floruit itaq; tempibus heraclij impatoris in ger-
mania ob cuius merita monasteriū sancti galli in ostanciensi ep̄atu cōstructū fuit
In quo p̄ plures monachi virtutibus ac miraculis claruerūt. Et cū nūero. 400.
sancte viuerēt. vnus noīe Erubrinus suasu brunigildis regis francie ab hac lau-
dabili vita defecit. tandem beatus gallus posthvaria sanctitatis miracula in dño
quieuit. huius vestigia secutus ē eustachius abbas. secuta ⁊ sancta aurea. In cu-
ius honore beatus eligius monasteriū virginū edificauit. Ferūt etiam basilium
quendā ysidoro equalem vita ⁊ moribus ⁊ doctrina insignē tū habitū fuisse.

Joānes gerūdinēs ep̄s
Dannes monachus gerūdinensis postea ep̄us. re-
ligionē xp̄i p̄dicatōne ⁊ scriptis vbiq; tuebatur. hic
em̄ genere Gothus in lusitania natus. vbi sape aliquid
p̄ etatem cepisset. constantinopolim p̄fiscens. ita gre-
ce ⁊ latine doctus inde discessit. vt in lusitaniā rediens. arrianā heresim. que tūc
inualuerat facillime confutaret. hāc obrem barchinonam ab hereticis relegatur.
Vex̄ postea mortuo lemūgildo rege. qui hereticis fauebat. in p̄riam rediēs. Et
multa scripsit ad doctrinā nr̄am pertinētia. ⁊ monasteriū condidit. Rōnemq; vi-
uendi monachis scripsit.

Aboaldus agilulphi regis ex theudolinda filius post p̄rem cum matre ip̄a
theudolinda regnavit annis. 10. huic nāq; p̄ ad acquirēdū p̄sidiū. vix dū
quadriēnio theodoberti francoꝝ regis filiā despōsavit. Qui regno suscepto ob
matri's prudentiā pacem cū om̄ibus longobardis ytalici'sq; p̄ decēniū quietissi-
me tenuit. quo in tempore multa ecclesijs danauit.

Aleutherius nonus exarchus natione grecus patricie gentis nobilitate insignitus heraclij impera-
toris cubicularius ⁊ rei bellice scientissimus. hoc anno post ioannē ⁊ smaragdū exarchus. ab hera-
clio in ytaliā missus. sedit annis. 5. qui statim vt rauennā applicuit sese ytalie regem declarauit. Sed po-
stea cū romā petere vellet ob arrogantiā a militibus suis in itinere interfectus ē. quo mortuo milites caput
suum constantinopolim miserunt.

Eligius episcopus

Eligius nouiomensis ep̄us. hīs temporibus ob innumerabiles eius vir-
tutes multo in precio fuit. Cuius admirandam vitam etiā multiplex signo-
rum numerus cōmendat. Is de territorio lemonice vrbis oriūndus. patre euche-
rio matre vero terrigia natus: quem genitor iuuenem ab aurificibus erudiri fecit
edoctus in ea arte. franciam adiit. aurifici regis se cōiungens. Rex optans habe-
re sellam auro ⁊ argento ornatam. magister eligio singula tradidit. qui eo ponde-
re duas sellas pulcerrimas effecit. Creuit itaq; fama eius in curia regis tantū aut
paupes diligebat vt q̄cqd poterat ad nuditatē suā eis erogabat. inde mūdo abre-
nūcians plura cenobia auxilio regis edificauit. Cum a tpe brunehildis vsq; tpa
dagoberti simoniaca pestis i gallia viguit. p̄ q̄ auferēda summe vigilabat. Ideo
post achariū ep̄m ad ep̄atū nouiomēsem assumptus ē. P̄fuit aut eligius man-
densi metropoli tornacensi q̄s regali ciuitati quondā. nouiomēsi q̄s ⁊ flandrēsi et
gandensi ⁊ cartuaricensi certis tñ diebus in loco adoptato egenis seruebat. cor-

pus sancti q̄ntini reuelauit p̄ eū dñs. sueffionis q̄s inuenit sanctos martyres. Crispinus ⁊ Crispinianum.
apud pisius cecū illuminauit in ponte. Hec aut sepulcra auro argento ⁊ gemis fabricauit. Germani. Se-
uerini. Quintini. Luciani. Genouese. Colūbe. maximiani ⁊ Juliani. Et p̄cipue beati Martini Turōnen-
sis. dagoberto rege p̄bente impensas. Mortu' 9 anno vite sue. 70. Anno aut reuoluto post sepulturā pul-
cer ac incorruptus inuentus est. Capilli quoq; ac barba creuisse in tumulo videbantur.

Rupertus ep̄s ex regia stirpe frācoꝝ ort'. Tpe hildeberti regis frācoꝝ wor-
macēsem rexit ep̄atū post obitū regis a duce berchario q̄ eccias deuastauit.
virgis cesus a sede wormaciēsi cū iniuria pulsus. quē theodo dux baioarioꝝ in
vrbe Ratispona cū gaudio suscepit. q̄ eū cū p̄ceribus relictis ydolis cū frēq̄ntia
p̄pli baptisans. p̄ uoricū vsq; p̄anoniā p̄dicās xp̄m lumē fidei mīstrādo puenit.
Tandē ad iunaz fluiū vbi olim iunauia ciuitas q̄ nūc Saltzburga appellat p̄-
fiscens. q̄ olim iter barbaras vrbes eminebat nobilissima. s̄ dilapsa ⁊ virgule
opta. quē locū cernēs cū cathedrā ep̄alem ydoneū. pprietatē a duce baioarioꝝ ac-
cipiens. basilicā i honore. s. petri p̄struxit. ac missis discipulis loca mōtana ad fi-
dem p̄duxit. ideo apostolus baioarie austrie stirie ⁊c. nūcupatur. Is post multa
sanctitatis opera cum. 44. annis episcopali sedi p̄fuit in die pasce ad christum
feliciter migravit. Post obitum beatissimi viri Vitalis Aozologus. Sauolus.
Ezzius. Joannes. abbates ⁊ monachi sancti Petri. Sedem episcopalem lauda-
biliter rexerunt. Deinde sanctus Virgilius ex hybernia veniens tempore Pipini regis francoꝝ in epi-
scopum Saltzburgensem ordinatus qui Carinthias cum suo populo ad fidem reduxit. Postremo plures
ex eodem cenobio sancti petri per germaniam in claros viros euaserunt.

Rupertus episcopus

Sexta etas mundi

Saltzburga olim Juuauia et petena dicta. norici vetustissima ciuitas. nunc metropolis baioarie. qua tpe Julij cesaris ortum habuisse dicunt. non longe ab alpibus que olim ad noricos attingebant. nunc con-
tuis omnibus. germanie attribuuntur. Norici enim vicinarum Alpium incole vt Plinius scribit Thau-
risci olim dicti sunt. hoc quoque tempore circa carnos in primis germanie oris. sunt incole qui thauri dicun-
tur. Cimbris em illiricu temptatibus. haud longe a norico qui in alpibus. cu eis En. papius carbo co-
fligit. Atque re infecta (vt Strabo ait) abcessit. Haud vo longe interiecto tempore cum tres fortissime gen-
tes cimbr. theutoni. et ambrones. vno tempore in ytaliam erupissent. partim per noricos descendisse. plu-
tarchus ait. vterque exercitus. C. marij auspicijs deletus est. Unus non longe a Saltzburga in eo videlicet
loco qui alpibus proximus est. Alter ad atthesim: trecenta quadraginta milia barbarorum cesa. et centum qu-
quaginta capta scribit liuius. Fuit motus ille vniuerse ytalie. non modo locis per que eruptio facta est. formi-
dabilis. Ideo romana arma citro vltroque per noricum assiduis motibus gestata. Cuius incolis pene dol-
mestica facta sunt. Cum interdum tres integras legiones in finitima loca missas sustinuerunt. Quas sub-
mitio gallici belli quod ultra alpes gestum est. C. cesar duabus additis quod proximū fuit. vt ipse scribit in gal-
liam traduxit. Ubi excisam rupem militari opere patefecit. vt ex vetustissimo epigramate precipite saxo scul-
ptum in monte arduo quem crucis vocant. Licet magna ex parte ob vetustate abolito. datur intelligi. C.
Julius cesar. Reliqua tum loci asperitate. tum vetustate legi nequeunt. Julius enim cesar socero generoque
suffragantibus ex omnibus puincijs gallias potissimum elegit. Cuius emolumento et opportunitate ido-
nea sit materia triumphorum. Et initio quidem galliam cisalpinam illirico adiecto accepit. moxque per senatum co-
matam. Ceterum cum istris. pannonibus. illiricis et germanis bellum illatum est. hac veluti via vbi mo Saltz-
burga sita romanis armis accessus patuit et reditus. Germanos igitur iulius cesar aggressus in faucibus
montium arcem munitissimam eo loco extrui curauit. vt milites ad eam refugium adiuuandum. Et satellites ex ea
auxilium et iuuamen haberent. Et inde castrum iuuauense vernacula lingua helffenberg appellabatur. Flu-
uius quoque cui adiacet Juuauis dictus Arci nomen dedit. A quo ciuitas inde condita Juuauia diceba-

tur. Habet aut̄ hec vrbs paludes. planiciē. colles ⁊ montes. paludes pascua prebent. aucupia ⁊ venationes nonnullas. Piscationes quoq; se diuersis locis non incomode exhibent. colles ac montes germani trā salpinaz merciaz causa p̄transēnt. Vrbs igitur iuuauia olim splendida muris ⁊ aggeribus munita. turribus altis. sedes regum fuerat. Habuitq; templa deoz sub antiqua gente marmorea. Et cum multo tempore floruerit. Inde temporibus attilę regis hunoz incursiones. vastationes. incendiaq; sustinuit. Et cū ingenti cede hominū immunita desolata ac penitus diruta fuit. Postea diuus Rudbertus anno salutis octuagesimo supra quingentesimū cū Theodonem baioarioꝝ ducem cum locis finitimis ad fidē xp̄i reduxiss̄ Tandem ad iuuariū flumiū veniens. qui nūc Saltzaba vocatur: rep̄rens vr̄bem dilapsaz ac virgultis cooptam instaurauit. que olim inter baioarie vr̄bes eminebat nobilissima. Ratus hanc pro episcopatu idoneam. pp̄rietatem a duce obtinens. Extirpatis arboribus ⁊ vepribus. ⁊ rep̄ertis edificijs basilicam in honore sancti petri construxit. Et cenobiū ordinis sancti benedicti cum munificentia ducis instituit. Rexitq; ecclesiam episcopalem annis. xliij. Relinquens beatum vitalem successores. Postea virgilius sanctus ibi episcopus ecclesiam cathedralem construxit. Et corpus diui Rudberti ad eam transtulit. Sebghard⁹ dein de episcopus arces de nouo instaurauit. Et ciuitas in omni ornatu incrementuz habuit. magnis nūc menib⁹ ambit⁹. Et mōsterioꝝ tēploꝝ ediū ⁊ arcis edificijs pp̄ularis exornat⁹. Mult⁹ p̄terea sc̄toꝝ reliquijs excolit⁹.

C De hīs subscripta adduntur.

Tunc hadriana vetus que post iuuauia dicta
 Presidialis erat noricis. ⁊ episcopo digna
 Rudberti sedes qui fidem contulit illis
 Christi: quā retinet Saltzburga sero vocata
 Is sanctus obiit eraclij principis euo
 Legē dū cōdidit Mahumet nephādā sabei
 Qui successorē sibi fecerat ip̄e vitalem

Huc tres abbates hoc ordine sedes
 Aufolog⁹ sauolus. post hos ezi⁹ venerād⁹
 Inde flobirgisus pastoris nomē adeptus
 Joannes post quē sedem possedit eandem
 Virgili⁹ exul post hūc meruit fore presul.

Bexta etas mūdi

Anno mūdi. 583. Anno xpi. 634.

Theodorus papa natione grecus. p̄e theodoro ep̄o hierosolim̄is. pontificatum iniens. om̄ia q̄ ad dignitatē religionis p̄tinere arbitrabat circūspiciebat. vt bonū pastorem decet. In om̄es maxime aut̄ erga paupes mira benignitate vtens. Constituit h̄ic inter cetera cerei pascalis benedictiones fieri in sabbato sancto. Censuitq; neminē separi debere qui nupsit post simplex votum. Hic pirrhū patriarchā cōstantinopolitanū et sergiū ac alios hereticos exilio damnauit. Conuersus deinde ab hoc certamine pontifex ad ornanda sc̄oꝝ corpora primi et feliciani martyru reliquias ex arenario vie nomentane ablatas in urbem deferens in basilica stephani prothomartyris in celio monte collocat multis ornamentis. Idem q̄ basilicā edificat via flāminea non longe a ponte miluio et statim dēdicat. duo postremo oratoria cōstruxit. H̄is ita constanter et sancte peractis morit̄ pontificatus sui anno sexto. mense q̄nto. die. xvij. sepeliturq; in basilica petri. pridie ydus maij. Ep̄atus aut̄ diebus duobus et quinq; ginta tum vacat.

Martinus primus papa. p̄ia tudertinus. p̄e fabricio in theodori locū successit. legatos statim constantinopolim misit q̄ Paulum adhortaret vt omissis erroribus suis aliquā veritatis callē ingrederet; at monitis pontificis obtpare noluit. ideo eū dignitate priuauit ob qd̄ constantius impator indignatus. Olimpiū cubiculariū suū ytalie exarchum creauit mandās ei vt Martinū captum ad se mitteret. hac discordia freti sarraceni alexandria cū ingenti classe soluentes Rhodū puenere captaq; vrbe colossū. fama celeberrimū demoliti sunt. Ex cuius ere noningētos camelos onustos ferūt. Constantius v̄o tot calamitatibus nihilo melior factus theodorū caliopam cū his mandatis iterū in ytaliā mittit. vt primo quoq; tempe martinū pontificem ad se vinctum mitteret. Is a romanis perbenigne exceptus cum salutandi causa pontificem simularet. homini catenas iniicit. Eūq; constantinopolim mittit. Unde postea in chersonesum ponti exilij causa deportatur. vbi quondā beatus clemens romanus presul exulauerat. Martinus autez multis calamitatibus circūuentus. ac inopia rerum om̄niū p̄ssus. tandem in exilio moritur pontificatus sui āno. vj. mense vno. diebus. vj. et. xx. multis virtutū signis vsq; in hodiernū diem refulgens. Et ex hoc inter sanctos martyres relatus ē. Cui⁹ festū decima die mēsis nouembris celebratur. Sedes autem rome. xiiij. mensibus tū vacat. quia nil certi de sanctissimi viri morte habebatur.

Anno mundi. 5845. Anno xpi. 644.

Eugenius primus papa natione romanus. patre Ruffiāno e celio monte. Martino in pontificatu successit. Eo ferme tempore quo petrus in locū pauli heretici cōstantinopolim sufficit. Hic em̄ et si melius aliquātulū de religione sensit q̄ paulus. non t̄m vsq; adeo fidei normā tenuit. quā sancta romana ecclesia p̄dicat. Pontifex aut̄ Eugenius statuit vt quilibet ep̄s carceres haberet ad delinquentiū penitentiā clericorū. voluit vt iuxta ecclesias sacerdotū domicilia cōstruerentur. Mandauit quoq; monachis ne quauis ex causa siue sui superioris licentiā claustrū exirent; fuit aut̄ vir mire pietatis. religionis mansuetudinis comitatis munificentie. pontificatus sui anno secūdo. mense nono moritur. ac in basilica petri sepelitur. quarto nonas Junij. vacat tum sedes mēsis. j. dies. 28.

Uitalianus papa. patria Signinus ex oppido volscorū. p̄e anastasio pontificatum inijt. Vir quidē optimus et diuini cultus cupidus atq; assiduus. Quāobrem regulam ecclesiasticam composuit. et cantum ordinauit. adhibitis consonantiā (vt quidam volunt) organis theodorū archiep̄um et hadrianū abbatem viros doctissimos atq; optimos in britannias mittit. quā angliā vocant. quo eos in fide cōtinerent. Tandem bene ex sentētia quantum in eo fuit gubernata ecclesia. anno. xiiij. pontificatus sui mense. vj. moritur. ac sepelitur in basilica petri. vi. kal. februarij. vacat tum ep̄atus meū. 4. diebus. 15.

Adeodatus papa. patria romanus. patre iouintano ex monacho pontifex creatur. Vir religione et om̄i comitate p̄ditus. in delinquentes clemens in pauperes beneficis. in hospites benignus. erga calamitosos misericors. ecclesiam beati petri via portuensi iuxta pontem meruli tū instaurauit ac dēdicauit. Auxit et monasterium sancti herasmi in celio monte edificijs et fundis. vbi ip̄e monasticā vitam duxerat. Et ad abolenda prodigia que sepe n̄o ro tempore suo apparuerant. Supplicationes frequentes habuit. Demus v̄o pontificatus sui anno quarto. mensibus duobus. diebus quinq;. vir sanctissimus moritur. collacrimātibus omnibus. ad basilicam petri sepelitur. sexto kalendas Julij. vacat tum sedes menses quatuor dies. xx.

Linea summorū pontificū
Theodorus

Martinus primus

Eugenius primus

Uitalianus

Adeodatus

Constantinus tercius in locū demortui heraclij p̄ris primo sufficit. Cui
em̄ cosdroas rex psaz victorius insolestus vt premissum ē paci vt p̄senti
ret nullis p̄cibus p̄mijue pollicitationib⁹ adduci potuit. Quāobrem impator
eraclius expeditōem in barbaros destinavit. p̄mūq; oim̄ cōstātinopolis defen-
sionē p̄specturus. Cōstātinū filiū cesarē declaratū regni cōsortē accepit Ser-
gio venerabili p̄iarcha z bonoso p̄icio spectate virtutis viro illi in admini-
strationis socios attributis. Inde post obitū eraclij iste cōstātin⁹ q̄ p̄e absente
cōstātinopolim gubernabat illi suffectus ē. Qui q̄rto assumpti impij mense
veneno extinctus ē a martina nouerca z eracleane fratre. quos pyrribus patri-
archa cōstātinopolitanus ad id flagitium instigarat.

Heraclion. mortuo fratre impiū occupat eo potissimū tpe q̄ cyrrus sergi⁹
z pyrribus acephaloz heresim instaurātes. vnā opationē in xp̄o hūani-
tatis. s. z diuinitatis. vnāq; volūtatem p̄dicabant. Ex hūis aut pyrribus q̄ ob
heresim in affricā relegatus fuit. quā primū de heraclij morte cercior ē factus.
Ex affrica romā venit. puolutusq; ad theodozi pontificis pedes poposcit ve-
niā errati. qd̄ apud cōstātinopolim p̄petrauerat. Exinde oblatā a pontifice et
clero romano recte fidei z religionis xp̄iane formulā reuerēter accipiēs in pa-
triā est reuersus. Ubi postq; flagitiū illud martine z heracleoni suasit. p̄ri⁹ vi-
tam amisit. q̄ tanto q̄sitū scelere p̄iarchatum potuerit obtinere. Cū igit post
mortē cōstātinī heracleon imperiū tenuit et turpiter z iniq̄ssime rem publicā
administraret senatus populusq; cōstātinopolitanus in martinā eracleonem
q; insurgēs lingua illā. hunc naso mutilatos relegauit. quo in furore retract⁹
de fuga pyrribus a populo est occisus.

Constans Constantinopolitanus impator. q̄ fuit filius constantini dolo
necati. post heractionem p̄dictū illico in impatores assumptus. Et in de
mortui pyrribi locū paulus p̄iarcha a senatu z pp̄lo est suffectus. q̄ a theodo-
ro pontifice romano. vt rectā fidei normā acciperet p̄ l̄as requisitus. obstina-
te rēnuīt obedire. quē theodorus pontifex romanus dignitate priuauit. quia
orthodoxe fidei normā z rōem suscipere recusabat. adiuuāte ei⁹ stulticiā cōstā-
tio in eandē heresim stolide nimīū. p̄laspō. vn̄ z martinū papā in cersonā pō-
ti ciuitatē. apud quā alter romanus pontifex. b. clemens longe añ exulauit in
exiliū misit. inde cōstantius expeditionē in ytalīā parauit nō q̄dem vt iuxta fa-
mam tūc a se accurate disseminatā longobardos ytalīa eijceret. s̄ vt urbem ro-
mā z subiectas illi puincias diuitijs z ornāmētis spoliaret. Eūti romam via
appia cōstantio vitalian⁹ pontifex maxim⁹ clero z pp̄lo multitudine sociatus
sexto ab vrbe militario obuiauit. introductusq; impator bti Petri p̄mo z post
alias vrbis eccias accuratissime inuisit. Et postq; p̄mis q̄nq; aduētus sui die-
bus basilicas z publica rome loca pambulauerat: direptioni operā impendit
Etem̄ q̄cunq; vidisset ex ere aut marmore ad ornatum posita. p̄ singulos dies
aut loco abstracta. aut vi discerpta nauibus imponi curauit. vt plus ip̄e orna-
mētoz septē in diebus vrbi rome detraxerit: quā barbari antea in ducentis et
q̄nquaginta octo annis p̄ quos impiū inclinauerat. vl̄ in p̄dam abstulerāt vel

Conciliū Rome tpe martini pape

confregerāt inde neapolim redijt z postea in sici-
liam nauigauit. Desedit vō syracusis vbi misel-
sus q̄dam armen⁹ ordines in orientali ei⁹ exer-
citu ducens illū in balneo interfecit. anno impij
sui vigesimo octauo. In eiusq; locum mezentius
Cui⁹ fraude necatus cōstantiū putant impator
a militibus creatur.

Synodū rome martin⁹ pōtifex cētū z q̄nqua-
ginta ep̄oz hūit ob paulū p̄iarchā cōstāti-
nopolitanus. e⁹ apocrisarij q̄s ad paulū miserat.
z illū vt resipisceret vrgeret. cōstācij iussū ī diuer-
sas isulas relegati fuerūt. qd̄ cū audisset martin⁹ ī
eo synodo rome cōgregata p̄mo cōdenatōem cyri-
alexadrini z sergij ac pyrribi cōstātinopolitanorū
p̄iarchaz inouauit. deinde paulū p̄ntē p̄iarchā
dānauit z p̄iarchatu cēsuit ammouendū. Intel-
rea vō dū h̄ agerēt pax ytalīe q̄ iter rōnos z lō-
gobardos añis. xxx. durauerat turbari iā cepta
ē. longobardis oia ad suā vtilitatē trabētibus.
Cōtra vō recusantib⁹ romanis q̄ p̄ter ius fasq;
mandarētur. maxime vō cū rotharis arriana la-
be inquinatus. nullā ferme ciuitatē haberet. cui
non arriani z catholicū ep̄m preposuisset.

Linea Impera-
torum

Constantinus tercius

Heraclion

Constans

Bēta etas mundi

Jodocus

Eurea

Oswaldus

Leodegarius eps

Jodocus heremita sanctus. p hoc tempus virtuti bus clarus. qui cū esset Britonū regis filius. spre to regno ⁊ mundialibus pompis in heremus secessit. vbi cū aliquādiu sanctissime vixisset. Tandē in pago pontico multis miraculis clarus in dño q̄uit. Sunt q̄ scribūt co tpe ⁊ videntū beluacensem ep̄m ⁊ medu ardu archiep̄m Remensem sc̄itate ⁊ doctrina in precio fuisse. hīs addūt ⁊ reginalphā gallā matronā genere ⁊ sc̄itate insignē. ⁊ renaldū traictensem ep̄m vita ⁊ miraculis clarum.

Egiltrudis regia anglie circa illa tpa claruit. que trib⁹ nupta viris vgo p̄mansit. cui⁹ mortue cor/ bus post. xi. sepulture sue ānos incorruptū ē inuentū.

Aurea virgo sc̄issima ip̄i⁹ eligij pontificis discipu la. p ip̄m t̄pus apud parisiōs disciplina sanctita/ re ⁊ p̄cipua patientia clarissima. plurimū floruit. Cui⁹ sanctitate ⁊ prudentia p̄motus eligius ipsaz trecentis virgibus p̄fecit. fuit autem genere nobilis.

Forsenus q̄s hibernie regl filij p id t̄ps cū duobus germanis p̄ceptis regni sui pompis monachalē habitū susceperūt. ⁊ in magno p̄cio euaserūt. Is mo nasteriū in loco quē vocāt latinia cū p̄struxit. Nec mlto post ordinat⁹ sribus. miḡuit ad dñm. post q̄tuor autē ānos ab eligio ⁊ ausberto ep̄is imaculatū corpus sine vlla putredine trāsferē. hui⁹ natale celebrat. 4. nonas marci.

Oswaldus rex nordmānoꝝ anno p̄mo heradio nis impatoris a penda mercioꝝ rege perimitur. Is q̄tuor ydeomatū gentes. videlz pictauos. scotos. britones. ⁊ anglos i suā s̄biectōem accepit. h⁹ dextera multaz elemosinaz largitrix hodie q̄s cū brachio ⁊ cu te ⁊ neruis incorrupta iacet. toto reliquo corpe in cine/ res dissoluto. que a fre Oswino apud vrbem bembaburch cōposita in scrinio pro miraculo monstratur.

Berdrudis sancta niuigellensis anno constantis 677. obiit. Hec fuit filia ytte relicta pipini q̄ istin ctu sc̄i amandi monasteriū niuigellense fundauit. Cui⁹ filiā suā Berdrudā v̄ginem deo dignā p̄fecit. q̄ die sui obitus appuit cuidā abbatisse treuerēsi noie modeste sibi familiaritate cōiuncta. suā felicē trās migrationem ostentās. pluribus inde miraculis claruit.

Leodegarius ep̄us t̄pibus Cōstantini impatoris ebronū pessimū virū Theodorius rex in grām recepit. q̄ leodegariū varijs tormentis afflixit post fa mē ⁊ carceris squalorem. post oculoꝝ euulsionē. post plantaz cōcisionē. post lingue ⁊ labioꝝ excisionē. con summauit tandē martyriū p̄ capiti abscisionē. fuit hic a nobilissimis parentib⁹ regi clotario cōmēdatus. Et a didone auūculo suo pictauiēsi ep̄o eruditus. inde ob puidentiā ⁊ p̄siliū cū in regio palacio moraret. tantā sc̄m deū de pietate sollicitudinē habuit vt eduensi ecclesie mereret in pontificem p̄moueri. Is post obitum suum multis miraculis in restituēda sanitate claruit.

Vigilius quoq; circa idem tempus genere nobilis ⁊ sanctitate preclarus in Antisiodoreñ. ep̄atu sedit Annis. xxvj. vbi extra vrbē eccliam beate marie cū monasterio cōstruxit. Et hospitale qd̄ dom⁹ dei ap pellatur. Hic p̄pter sanctitatem suā inimicis iusticie odiosus. a warachono senescallo regis francie in sco/ tia silua occisus est. Qui waracho successit in eodem principatu ebronio qui sanctum Leodegariū occidi fecerat. Et ip̄e ebronius in morte visus est a demonibus in infernū deportari. Cum autem vigilius ad p̄ priā veberetur vrbē per ciuitatem senonicā vincti ruptis cathenis libere de carcere exierunt. Athenas ad p̄scriptam ecclesiam suam deferebant.

Egiltrudis regina

Forsenus

Berdrudis

Vigilius ep̄us

Cesarea regina piaz

Cesarea piaz regina. Circa hec tpa de pside exiens nesciente marito cu pau-
cis suis fidelibus. priuato habitu. ppter xpiane fidei amore. constantinopo-
lim venit. anno sexcetesimotercio ac. lxxx. Que qde ab impatore honorifice sus-
cepta. post aliquot dies no multo post: characterē baptismi vt desiderabat susce-
pit. ⁊ ab augusta de sacro fonte leuata. hoc vbi intellexisset piaz rex. legatos sta-
tim constantinopolim mittit. q vxore ab impatore repetant. Rndit impator in ar-
bitrio regine esse standi vl discededi. p inde ea sciscitetur. Interrogata regina re-
spondet. Nūq rediturā in pnam. nisi rex xpiani nomē susciperet. Qui statim re-
cognita cū. xl. milibus hoim constantinopolim pacato agmine venies pbenigne
ab impatore suscept⁹. vna cū militib⁹ suis baptizatus. ⁊ ab Augusto de fonte le-
uatus. catholica fide pfirmatus ē. accepta sua coniuge letus ⁊ gaudens multis
ab augusto honoratus manerb⁹. in regnū reuertit.

Rotharis longobardoz rex post arioaldū regē. regnavit annis. xvi. Is li-
cet multis pditus vtutibus. Arriana tñ labe inqñatus oēs longobardos
in eandē picipitanē traxit. vt in ciuitatib⁹ sbiectis duos hēbat epōs vnū catholi-
cū alter arrianū. In re militari pstant fuit. vt eturriā ⁊ liguriā cum locis mariti-
mis vsq; massiliā in suā redegit ptatem. Tanti insup fuit ingenij. vt leges q sola
memoria in vsu habebat. in serie qndā redegerit. ⁊ libzū edictū appellari māda-
uerit. prius em lōgobardi sine lege fuerūt. Erat aut (ipō in eodē codice referēte)
ann⁹ septuagesimusprim⁹ quo longobardi ytaliaz intrauerāt. vt in plogo libri
patz. Huic cū aliqn theodorus exarchus bellū indixisset. apud Scultemiā mu-
tine vrbis annē acriter pugnātū ē. vt exarchus septē milia amiserit. Tandē ro-
tharis sine filijs defunctus est.

Rotharis

Rodoaldus filius successit q regnavit ānis. v. hic theodalinde regine filiā duxit vxorē. qui tamē libi-
dini bus immerfus in adulterio mulieris deprehensus a viro occisus est.

Aripert⁹ deinde rex regnavit ānis. 9. Is apud papiā oraculū pulcherrimū in honore saluatoris condi-
dit. moriens duos reliquit filios ptheritē ⁊ gundibertū reliquit successores. quoz tpiibus longobar-
di pacē cū romanis rauēnatibusq; vbiq; suauerūt. Sed varijs ipi inter se motibus agitati sunt. grimoal-
dus namq; beneuetanus longobardoz dux ipos fratres discordes esse intelligens. magnas ducens copi-
as papiā venit. qua ex vrbe cū ptheritem puerū regē fugasset. gundibertū frem expulit mediolan o. Eas
discordias exploratas hñs clodoueus rex francoz. copias in ytaliā misit. q cū in transpadana regione mā-
gnā fecissent predā. a grimoaldo ytalia sunt expulse. Sunt tñ qui scribant gallos hac rōne deceptos esse.
longobardi em simulata fuga. castra rez omī copia ac vini potissimū plena relinquentes haud longe in i-
sidijs constiterāt. galli vō castra ingredients rati veram esse hostiū fugam. In oēm voluptatem effundū-
tur. epulis ⁊ vino replent. quare supuenientibus hostibus cum somno etiam grauati passim veluti peco-
ra ab hostibus ceduntur.

Sarraceniq; p id tpus intantū hauserāt opes. vt post subactas ⁊ quiete possessas. q romanoz fuerant.
prouincias asie. europam inuadere presumerēt nauigio itaq; ingenti ab alexandria soluentes rhodus
insulam romani imperij puenerūt. eaq; capta colossum fama celeberrimū a quo ciuitas insule primaria no
men habuit. demoliti sunt. Ex cui⁹ ere nongentos camelos fuisse oneratos inuenimus. rhodo vasta sarra-
ceni. egrū delati pelagus multas ex cicladibus affixerunt.

Grimoaldus

Grimmoaldus decimus longobardoz rex. regnavit annis. 9. Is abeūte
ex ytalia constantio in cisalpinā rediens. forz popoliij sabatho scōo aggress⁹
sus cesis omibus diripuit. ac solo equauit. Fuere in hoc rege mlte preclare cor-
poris ⁊ anime dotes. tātū em prudentia ⁊ cōsilio valuit. no solū in rebus exter-
nis veruetiā in domesticis vt qdam capitula ac qdam vtilia rotharis regis edi-
cto addiderit. q postea legis formā acceperē. fuit pterea mediocris stature cor-
pore validus. capite caluo. pmissa barba. nec animo minus in rebus agendis
q; corpe. pmpus. post fleubotomiā factā in brachio dū arcu colūbam sagital-
set erupto denuo sine intermissione sanguine diem obiit. sepultus ē aut papie i
basilica beati ambrosij quā tpe sua impensa edificauerat. pertaris aut ariperti
regis filius in ytaliā rediens tercio mense post grimoaldi mortē regno paterno sine cotentione potitus ē.

Constantio ipatore sblato cū oēs passim dilaberēt. supuenientib⁹ cū mag⁹
classe sarracenis. ⁊ syracuse ⁊ tota insula occupat. vnde postea onusti pre-
da alexandriam redeuntes vrbis quoq; rome ea ornamēta secū detulere q con-
stantius aduexerat.

Dagobertus francoz rex eodē ferme tpe vir astuti ingenij. nec consilio mi-
nus q; manu pmpus moritur. Cuius animā e manibus demonū libe-
ratā ferūt Dyonisij ac Mauricij martyris ac etiā martini cōfessoris auxilio. q; s
semp dū vixit vt patronos coluit ⁊ templis honoratiores reddidit. Hic autem
oib⁹ bonis insignit⁹. regnavit ānis. 34. Vez ab anglis insensus ppetuā cū eis
suscepit inimiciā. hic iterecessiōe heraclij oēs iudeos i suo regē baptizare fecit.

Dagobert⁹ rex francoz

Bexta etas mundi

Erffordia magna ac memorabilis vrbs puincie thuringie caput. a p̄siciis erphesturt appellata. mōi
nem habet excelsum. qui nūc sancti petri vocatur. cum a temporibus Theodosij imperatoris sub ar-
chadio ⁊ honorio inclinatio imperij originem habuit. Franci romanorū p̄sides. a rbeno ytaliam versus
abiecerūt. Et se regi p̄prio subiecerunt. Quibus intellectis thuringi ab altera parte rbeni orientem versus
Ex consilio regis francoꝝ merwigū eius cognatum in regem elegerūt. Is arcem cōstruxit in eo monte. ⁊
castrū p̄p̄ Erffordiam vbi nūc ecclesia sancti Dionisij extat. qđ vulgares Merwiburg nomināt. Post
eius obitum bassinus in thuringia regnum suscepit. Cui⁹ vxorem postea bildericus rex francie duxit i cō-
iugem. Per ea tempa in loco vbi nūc basilica diui andree frequētatur. villa Schildinorde extabat. in bau-
leto quoq; p̄p̄ fluiū Sera (qui nūc ciuitatem abitur. ⁊ mediam ferme p̄terfluit. Cuius comoditate to-
ta ciuitas purgatur. ⁊ plurimū decoratur) Molitor sagax sua diuerticula habebat. cui nomē Erpff fuerat
apud eius molendinū transitus siue passagiū olim extitit. at cum temporibus clodouei regis francoꝝ ad
annū salutis trigessimū octauū ⁊ quadringētesimū Erffordia ortum habuit. a molitore dicto atq; transitu
Erphesturt denominata fuit. Regnante postea apud francos tagoberto inclito rege. Is post castrū in mō-
te desolatum monasteriū celeberrimū sancto petro dicatum ordinis diui benedicti construxit. Inde mons
sancti petri appellatus fuit. Ecclesiam quoq; sancti Sangolfi dotauit. Bonifacius postea archiep̄us ma-
guntinus sub pipino francoꝝ rege. cum thuringiam ad fidem cōuertisset ecclesiam gloriose semp̄ virgi-
nis Marie edificauit. ac ibi episcopatum ordinauit. qui illico maguntine sedi cessit. Huius vrbs ager
optimus est ⁊ herba fullonū que sandix ac saponariā dicitur pro tingendis pannis feracissimus. Per cui⁹
arua gera fluius ⁊ alia flumina p̄terfluit. regionem vbertim irrigantes. p̄pter quod ⁊ pecorū pascuis ha-
bundat. Post annū deinde sexagesimū sextum supra millesimū muro circūdata ac turribus munita fuit. Et
ciuiū edibus ac monasterioꝝ ac ecclesiaz ornamentis mirifice creuit. thuringoꝝq; celeberrima sedes fuit.
eo qđ totius regionis ferme media sit. ⁊ bladis alijsq; necessarijs copiosissima habeatur. Et cum hec regio
ac vrbs a soluendis decimis libera fuerit. Eam ob rem multas calamitates a finitimis principibus passa
fuit. precipue temporibus heinrici tercii imperatoris. Is cum a seuerissimo suo preceptore archiep̄o
Colaniensi liber euasisset. In om̄ia genera flagitioꝝ ruptis t̄pantie frenis p̄cipitem se dedit. Montes oēs
Ecclesia virginis Marie
Sanctus Seuerus

colliculosq; saxonie z thuringie castellis munitissimis extruxit, p̄sidiaq; imposuit. quibus cum victui necessaria minus sufficerent permisit. vt ex primis villis z agris hostili more predas agerent. z ad ip̄a castella munienda circūquaq; manentes cogere. **U**ez ne manifesta tyrannide notaret si p̄tra innocentes atq; in regnū p̄xiū grassaretur. vt impietate suā q̄dam religionis specie palliaret archiep̄m maguntinū modis omnibus instigauit. vt decimationes thuringie sicuti ante pluries instituerat exigeret pollicens se ei in exigendo summū ope affuturū. Et dicto obtemperare nolentes regia maiestate coacturū. Ea tamē pactione vt ip̄az decimaz p̄m sibi. q̄ z regie magnificentie z tanto labori suo digna forent tribueret. Ita ep̄s vanissima spe animat⁹. Synodū indixit in erphesfurt. vj. ydus marcij. statuto die aderat rex. archiep̄s z hermanus habenbergensis ep̄s z alij q̄ ad discutiendam causam fuerint euocati. Thuringoz spes z fiducia potissimū in abbate fuldensi z herueldensi nitebatur. Cū hī ecclias decimales plurimas et p̄dia in thuringia haberēt. q̄ publica discussione interpellati p̄ decimaz redditione primo p̄ deu archiep̄m rogabant. vt antiq̄tus tradita monasterijs legitima incōuulsa manere sineret. q̄ z sedes ap̄lica z veteribus z recētibus scriptis crebro firmasset. Et p̄decessores archiep̄i sui nūq; infringere tēp̄tassent. Id atroci responso archiep̄s repulit: p̄decessores suos rudibus in fide auditoribus. lac potū dedisse nō escam. q̄ nūc refecare vellet. z p̄fectis solidū cibū ministrare. Tanp̄m thuringi improbata synodo sedem apostolicam appellarūt s̄ rex capitali sententia prohibuit. Postea exortū fuit bellū saxoniciū. Nulla deinceps exactio facta est decimaz. Sudentibus Thuringis qd̄ occasionem inuenissent. vt traditas sibi a p̄ribus leges manu militari tuerentur. Et dolente rege quod dū decimis immoderatus inhiaret pene regnū cum vita amisisset. In hac vrbe multa sanctorū corpa p̄ illustrissimos delata sunt. videlz Adolarij Cobani Seueri ep̄oz. z vincentie quibus z aras z basilicas edificauerant amplissimas. In ea quoq; anno domini. 1392. Gymnasiū celeberrimū ortū habuit. Ubi sunt edes amplissime studentū z legentū. Ex quo iurisperiti theologo ornatissimi. philosophi ac medici excellentissimi p̄dierūt. Perpeffa tandem fuit hec famosa vrbs vastationes ac direptiones p̄ incendia varia. Neq; aliqua insignis vrbs apud germanos memoratur. q̄ p̄ fatalem ac aduenticiū ignē toties exusta sit. Ultimo incendio magna ex parte concrematur. In festo em̄ geruasij Anno. M. cccclxxij. hec preclara vrbs in basilicis gloriose virginis marie z Seueri in p̄te mercatorū. foroq; rapaz z an̄ gradus in edibus laicoz ac canonicoz damnu sensit. vt pene tertia vrbs pars incendio perijt.

Adons Sancti Petri

Bexta etas mūdi

Donus papa. p̄ia romanus. p̄re mauricio. eo tpe pontificatū inijt q̄ Bri-
mondus longobardoz rex morit̄. quo q̄dem anno maximi imbres fue-
re z multi fulmibus afflati iteriere. z frumēta in agris emarcuere. An ob hoc
pontificatū in maximis turbibus suscepit. fuit aut̄ sanctitate vite z doctrina
valens. vt cleruz diuersis ordinibus distinxit. z honoribus auxit. Monachos
vero quosdā syros cū nestorianis sentientes in monasterio boeciano dephen-
sos z castigatos in varia monasteria diuisit. p̄terea rauēnatem ecciam a roma-
na iam pridem segregatā z ob eam rem aliocephalim appellatā sedi apostoli-
ce obtpantem reddiderit. Sic insup honori z cultui diuino psulens vestibuluz
sancti petri (quod paradisum vocant) quadripartitū marmorib⁹ strauit. Instau-
rauit p̄terea. z restitutas dedicauit ecciam apostoloruz via hostiensi. Et ecciam
beate euphemie via appia sitam. At donus pontificatus sui anno. v. mēse. v.
die. x. morit̄ ac sepelitur ad basilicam Petri apostoli tercio ydus aprilis. Cui⁹
in morte episcopat⁹ vacat mensibus duobus. dies sedecim.

¶ Anno mūdi. 5863. ¶ Anno xp̄i. 664.

Agatho primus papa natione siculus. p̄re romano ex monacho pontifex
creaf. Vir certe tante sanctitatis vt leprosum obuiū factū osculo suo sta-
tim liberauerit. Tante p̄terea mansuetudinis z humanitatis fuit. vt neminem
ab se vnq̄ tristē dimiserit. Nactus itaq̄ impatorem moribus suis hau d qua
q̄ dissimilē. monochelitarū causa cōciliū apud cōstantinopolim habere consti-
tuit. Expectauit itaq̄ donec constantinus a bello in p̄iam rediret q̄ sarracenos
a se victos imperio romano vectigales reddidit. Inde legatos statim constan-
tinopolim mittit Joannē portuensem ep̄um z Joannē romane eccie dyaconē.
Hos p̄ benigne susceptos mira caritate psantinus adhortatus ē. vt omīssis ca-
uillationibus z sophisticis altercationibus. ex equo z bono omī controuersia
sublata duas eccias vnā tandem facerent. agatho vero cui⁹ tpe post solis z lune
eclipsim peste ac grauissima quidem laboratum est. pontificatus sui anno secū-
do. mense sexto. die quindecimo moritur. ac sepelit̄ ad sanctum petrū quar-
to ydus Januarij. Cui⁹ morte annū vnū. menses. v. sedes tum vacat.

Leo eius nom̄is secūdus papa. natione siculus. p̄re paulo vir doctissimus
fuit. latine ac grece vt eius scripta indicāt. p̄terea vō adeo musice pit⁹
est habitus. vt psalmodiā cōposuerit. hymnosq̄ ad meliorē cōcentum redege-
rit. Idem quoq̄ instituit vt in celebratione pax populo daretur. Sextā vō sy-
nodum ita suscepit vt eosdē anathematizauerit quos sancta synodus psente cō-
stantino damnauerat. Concessitq̄ necessitate urgente omni die baptizari debe-
re. Instituit p̄terea ne ad archiep̄atum assumptus pro vsu pallij aliorūue offi-
ciorū quicq̄ eccie psolueret. qd̄ vtinā hodie obsuaret. Cū ex hac largitione q̄ti
die mala oriantur. At leo in quo p̄ter doctrinā z eloquētiā singularis religio.
mira pietas z clementia fuit. pontificatus sui mense decimo moritur. sepelitur-
q̄ collacrimatibus om̄ibus tanq̄ publico parente orbatū ad basilicam Petri.
quarto kal. Julij. post eius mortem mensibus. xj. diebus. 21. ep̄atus vacat.

¶ Anno mūdi. 5883. ¶ Anno xp̄i. 684.

Benedictus iunior siue secūdus papa. patria romanus. patre Joanne. ab
bineunte etate xp̄o militans. diuine scripture ita operā dedit. vt doctrina z
exercitatione in rebus diuinis tum singularis haberetur. Ob eius humanita-
tem pietatem gratiam in omnes maxime vero erga pauperes. Quibus virtu-
tibus hominū corda ita sibi deuinxit. vt tū vnus haberetur. qui om̄i suffragijs
in locum demortui leonis merito subrogaretur. Ad hunc constantinus impera-
tor homis sanctitate pmotus. sanctionē misit. vt deinceps quē clerus pobulus
exercitusq̄ romanus in pontificem delegisset. eundē statim vez xp̄i vicariū esse
om̄es crederent. balicas plures restituit maxime laurentij in luciam ac bti Va-
lentini. Moritur autem pontificatus sui mense decimo. die duodecimo. sepeli-
turq̄ apud beatū petrū ydibus Maij. qui vt omnibus vita carus fuit. ita post
mortem ab om̄ibus vt sanctus. z bene de humano genere meritis celebratur.
Eius in morte sedes vacat mensibus duobus. diebus quindecim.

Joannes quintus papa natione syrus. patria anthiocenus. patre Cyriaco
pontifex creatur. eo ferme tempore. quo impator cōstantinus moritur. vir
singularis religionis z mansuetudinis atq̄ doctrine om̄ consensu pontifex cre-
atus in ecclesia saluatoris que constantiniana appellatur ad lateranū. ea ratiōe
qua leo secūdus cōsecratur a tribus ep̄iscopis hostiensi portuensi z veliterno.
Quē quidem morem posteri deinceps tenuere. Beni⁹ valitudinarius cum li-
bellum de pallij dignitate composuisset. pontificatus sui anno primo moritur.
Sepeliturq̄ ad. s. petrum. iij. nonas augusti. Eius in morte sedes vacat men-
sibus duobus. diebus. xvij.

Linea summoꝝ pōtificū
Bonus

Agatho

Leo secundus

Benedictus secundus

Joannes quintus

Constantinus constantij augusti filius extincto vt premissus ē apud syci-
 lia pstante augusto, punitoq; q̄ ei successerat mesentio siue missello tyrā-
 no. romano regnū suscepit regendū. Romanisq; principatus ē annis decem
 ⁊ septem. Is autē cōstantin⁹ q̄ prius fuit a pstantio genitore in consortē impe-
 rij assumptus. illo interfecto vt oñdimus territus est. ⁊ oia vbiq; adeo trepi-
 de administravit. vt si aliqua fuisset vis illata. visus sit imperiū facillime amif-
 surus. Vir postea catholicus modestusq; ac omni bonitate integerrimus. qui
 suscepto imperio heraclū atq; tyberii fies suos in imperij consortiū accepit.
 Licet sint q̄ scribāt eosdē fies pueros ne ad imperiū aspirarent naribus muti-
 lasse. Inde mox ecclesias collapsas. q̄ sub heractio ab hereticis dirute fuerant
 instauravit. atq; alias denuo edificauit. Et cū esset armorū vir strenuus sarracenos
 romano impio infensissimos bello tenuit. ac vectigalia reddidit. Beci-
 mo em̄ impij eius anno s̄ sarracenos celebri victoria cōstantinū potitū inue-
 nimus. vt ea afflictī clade sarraceni tributū impio pendere pmiserāt. Accidit
 q; oportuno in tpe. pax illa. q; bulgari post paz traciā inuaserūt. Congressi
 q; illis pannoniā inter ⁊ mesia supiorē pstantinus insignē accepit cladem. cūq; potius iugeret quā pedem
 referret. paci ab illis oblate cupientissimus acq̄uit. Satis nāq; bulgaris feracissimi agri. puincias danu-
 bio cōtinētes romani pncipis auctoritate pacta secū federa habitare. inde pstantinopolim rediit. Et vt gre-
 cos romane eccie vniret sextā synodū agathonis pape rogatu cōgregauit. Veniq; cū esset bonis opib⁹ ple-
 n⁹ morif filio iustiano i impio relicto.

Linea imperatorum

Constantin⁹ quartus

Synodus sexta vniuersalis apud constantinopolim

Sextam vniuersalē synodū apud pstantinopo-
 lim constantin⁹ imperator celebrari iussit. in-
 terfuerūt autē agathonis pape legati Joānes por-
 tuensis epus ⁊ alter Joannes romane eccie dyaco-
 n⁹. Cōuenerūtq; ad impatoris edictū ducenti octu-
 agintanouem epi. Acta autē est cā monochelitarū q̄s
 supra diximus aduersus fidē catholicā cōtendisse.
 vnicā tantūmō eē in xp̄o voluntatem. Erantq; duo
 p̄marij cause aduersarij Georgius Cōstantinopo-
 litan⁹ ⁊ machari⁹ anthiocenus epi. quoz Georgi⁹
 auditis rōnibus facilliter in catholicorū sententiā ad-
 duci ē passus. macharius autē p̄tinax. ⁊ nimis diu
 p̄ribus resistens. nō solam ē dignitate p̄uatus. s̄ si-
 mul cū mortuis sergio. pyrro. paulo ⁊ petro eius-
 dē hereseos auctoribus sathane traditus. ad extre-
 mūq; cū aliquot p̄fidie cōplicibus romā relegatus
 Et theophaniū abbatē vero sententiē in locū macha-
 rij anthiocenū ep̄m creant. Hac autē re ex sententiā fe-
 liciter gesta. vt deo gratie ageretur q̄vtrāq; ecciam
 vnā fecisset. sententia ⁊ animis Joannes ep̄s por-
 tuensis octaua pasce corā pncipe ⁊ p̄iarcha. corā
 q; pp̄lo constantinopolitano in basilica sancte So-
 phie missam latine celebrat. approbantibus oib⁹

Cometa

q̄ tū aderāt. vix esse ⁊ sc̄m̄ illū sacrificadi
 morē. Et q̄ aliter sentiūt a recto ⁊ honesto
 discedere. Nec ē autē sexta synodus. q̄ Cy-
 rilli. Athanasij. Basilij. Gregorij. Dyo-
 nisij. Hilarij. Ambrosij. Augustini. Die-
 ronimi. sn̄ia conclusum ē. duas naturas ⁊
 opatōes in xp̄o eē. Explosaq; illoz p̄tina-
 tia q̄ vnicā eē in dño volūtate dicerent. vñ
 monochelithe vocati sunt. Ea reinteḡta fi-
 dei leticia agatho ⁊ romani paucos mes-
 ses sunt gauisi. q; pesti tūc q̄nta raro alias
 p̄ tres mēses romam populata est. ⁊ ipse
 agatho est defunctus.

Eclipsis solis ⁊ lune

Tella crinita quā greci Cometē vocāt
 indicabat. p̄fecto tot clades q̄ trib⁹ cō-
 tinuis mētib⁹ appuit. Et pluuie magne ac frequētia tonitrua qualia
 nūq; ātea fuere. vise sunt elem̄ta i vrbis rome ⁊ ytalie excidiū p̄iurasse. Nāq; tāti tāq; p̄tinuati ibres toni-
 truis fulgorib⁹ imixti fuerūt. vt maximā armētoz passim morientū iacturā ppli sint p̄pessi. q̄quā plimos
 viros ea tēpestate fulmib⁹ afflotos iterisse iuenim⁹ ⁊ maturescētia pluuiaz initio i cāpis frumta emarcuisse
 vt solatio fuerint populis legumina. quoz fetus primi grana in terrā v̄eto imbreue discussa cum herbidū
 cespitem pullulassent ad maturitatem denuo peruenerunt in Cisalpina potissimum.

Dest solis quoq; ac lune eclipsis peste grauissima laboratū est que papiā depopulata ē vt ciues iuga
 montū petent ⁊ in vrbe fructea ac herbe nascerentur.

Sexta etas mudi

Conon papa. Tracia oriundus. in sicilia educat⁹. Inde romane eccie mi-
gnus. Na du romam petru archiep^m exercitus vo theodor⁹ p^sbiter⁹ in Joan-
nis demortui locu sufficere conaretur. Tandem post longa altercatione in hanc
sententia venire omes: nutu diuino impuls⁹. vt conone eligerent. Erat em mo-
ribus. litteratura pietate religione dignitatis specie insignis. que nonnulli an-
gelicu ob veneranda canicie et dignitate forme appellarunt. animi simplicis et
integri. modestie. et iusticie singulari. constantie et prudentie plusq^{ue} humane sem-
per e habitus. Hac obrem e vestigio omes ad quos ptinebat eu cofirmarunt.
cu maxima acclamatione laudu suaz. idem fecit Theodorus exarchus rauen-
nas. qui tn post inituz pontificatu statim inualitudinem incidit. vn paschalis
archiep^sbiter ac thesauri pontificis dispensator regnadi cupidus ioanne hexar-
chum pecunia sollicitat. vt eius suffragijs post morte cononis pontificatus si-
bi decernat. Accepit pecunia quaq^{ue} nihil eoz q^{ue} pmiserat p^stiterit. Morit⁹ aut
conon pontificatus sui mense. xj. die tercio. sepeliturq^{ue} ad sanctu petru. xj. ka-
lendas octobris. vacat tum sedes mensibus duobus. dieb⁹ tribus et xx.

Anno mundi. 5893. Anno xpi. 694.

Sergius papa natione syrus. p^{ri}a anthiocenus p^{re} tyberio. adeodati po-
tificis tpe roma veniens in clez romanu asciscitur. Deinde vo ob ei⁹ do-
ctrina et diligentia circa misteria ac rem diuina p^{er} ordines conscendens sc^{ilicet} su-
fanne ad duas dom⁹ cu titulo eius loci creatur. frequetare tu magis atq^{ue} ma-
gis cimiteria cepit. qua ex re tantuz sibi nomis copauit. vt defuncto conone in
ei⁹ locu succet⁹ sit. no sine altercatoe tn. Na cu pars ppli romani maxime the-
odor archiep^sbiter peteret et nonnulli ob exarchi iudiciis subornati pascalem
noiaissent. parsq^{ue} vtraq^{ue} in palatio lateranensi couenissent tandem cleri populiq^{ue}
vota in sergiu couenerunt. que postea iustinianus impator cu sue synodi nollet
acquiescere ad se vinctu p zacharia. p^{ro}thospatariu suu trahere pcepit. s^{ed} milites
ytalici id admittere noluerunt. Vex cum pacem obtinisset ad ecclesiaz instau-
rationem manu apposuit. Et q^{ui} maxime petri basilica ablatiis ruderibus reno-
uatisq^{ue} tignis stillicidijs ac parietibus in antiqua forma restituit. Ibiq^{ue} parte
dnice crucis inuenit in capsula enea. Et. b. leonis pape corp⁹ vili⁹ iaces hone-
stiore loco reposuit. Constituit p^{ro}terea vt in fractone dnici corpis ter caneretur
agnus dei. his tot rebus insignis pontificatus sui anno. xij. mense octauo. die
tercio et xx. morit⁹. Et in basilica Petri collacrimatibus omnibus sepelitur. vi.
ydus septembris. vacat tum sedes mensem vnu. dies viginti.

Joannes eius nois sextus. papa natione grecus pontificatu inijt quo theo-
philatus ytalia peteret. Is pontifex restituta basilica sancti andree in va-
ticano. sacroq^{ue} tecto diui marci atq^{ue} ornato altari principis apostoloruz petri
ductis colunis dextra leuaq^{ue}. atq^{ue} etiā vt erat animo pi⁹ ex erario ecclesie mul-
tos captiuos redemit. Moritur aut pontificatus sui anno tercio mense tercio.
martyrio vt quidam volut. Sed a quo martyriu passus sit no satis costat. Se-
pultum ad cathedras sebastianas via appia quidaz affirmat. Eius ex morte
vacat tum sedes mensem vnu. dies vnde viginti.

Joannes septim⁹ papa natione grecus. patre platone eo tempe pontificatu
inijt quo iustinianus constantinopolim reuersus. tyberiu et leontiu a quo
fuerat imperio deiectus spectante populo interfici iussit: fuit aut vir multe elo-
quentie et sanctitatis. Qui in basilica Petri oratoriū (ita em appellant) locum
orandi in honore dei genitricis extruxit. Cui⁹ parietes vermiculato opere in-
tecti. dextra leuaq^{ue} quorūdam sanctorū pat^{rum} vultus ostēdebāt. Basilica p^{ro}terea
sancte Eugenie restituit iam pridē vetustate collapsam. Cimiteria quoq^{ue} sc^{ilicet}o^{rum}
martyrum Marci Marcellini Damasciq^{ue} pontificis exornauit. Postremo vero
multas basilicas pictura et statuīs sanctorū culciores reddidit. Moritur aut
secundo pontificatus sui anno. mense septimo. die. xvij. Sepeliturq^{ue} in basili-
ca petri ante altare dei genitricis quod ipe extruxerat. quoddecimo kal. nouem-
bris. Eius autem in morte tribus mensibus sedes vacat.

Sysimus papa. vel vt alij volunt Sosimus. natione syrus. patre Johan-
ne. xx. tantū diebus in pontificatu vixit. Is licet podagra et cyagra ita
laboraret vt neq^{ue} ambulare. neq^{ue} cibum capere posset. tamē ita vrbis rome et
reip. xpiane curam gessit. vt nil p^{ro}termiserit. Et ante pontificatu et in ipso magi-
stratu quod bonū potificem deceret. Jam em materia oem parabat qua et me-
nia vrbis et templa vetustate collapsa in meliorem forma restitueret. Verū su-
bita morte correptus in basilica Petri sepelitur. viij. ydus nouembris. Vacat
tum sedes mensem vnu. et dies. xvij.

Linea summorum pontificum
Conon

Sergius

Ioannes sextus

Ioannes septimus

Siximus

Justinianus secundus siue iunior Constantini tam dicti filius post patrem in impio relictus. impauit primavice annis. x. Vir siquidem primo bonus et prudens ac elemosinarum profusus largitor. Quasobres constantinopolitanum admodum auxit imperium. Et multas leges condens divinam honoravit religionem. Et cum per. x. annos gubernacula tenuit affricam a sarracenis abstulit. Et cum eisdem pacem terram marique fecit. Sicut affricam libiamque ammittere defuncti patris res novae fecerunt. Ita easdem provincias exorte pariter in sarracenis novae res recipere adiutarunt. Si quidem gize sarracenorum ammiratho sub idem tempus quo constantinus vita functo baldalon illi suffectus est. Qui audiens iustinianum imperii iura omnium provinciarum consensu accepisse. pacem illi ultra obtulit. per eius sedem affrica et libia in primis fuerunt impio restitute. Affirmantque nonnulli scriptores eo in federe intervenisse. ut per annos. x. quod terminus in pace fuerat ascriptus sarraceni singulo quoque die nummos mille aureos solvere servumque unum ex gente sua. et unum item equum romano imperatori mittere tenerent. Interea vero cum in deum iustinianus tum in homines mira incostantia usus. Et sarracenos et bulgaros praeter federa pacis inite adoritur. a quibus certe plus incommodi accepit quam intulit. Et constantinopolim rediens a civibus omnibus odio habitus quod sevicia praefecti urbis non compevit. Quod quod synodum habuisset ad quod cum romani pontificis clericique convenissent oratores. iterata sunt sexte synodi acta quibus intermixta sunt aliquid ritu catholico abhorrentia. Subscripserunt vero imprudentes romani pontificis oratores. Sed eas subscriptionem sergius pontifex ut pro heretica iudicata noluit approbare. Iratus vero est iustinianus et mittens zachariam patriarcham romanum iussit sergium pontificem constantinopolim deportari. verum milites hexarchatus ytalici raptis perire armis pontificem a tanta iniuria tutati sunt. Cum itaque iustinianus perfidie quam in omnes utebatur. et impietatis in romanum pontificem penas dedit. Si quidem leoncius patricius annuente gallinico patriarcha constantinopolitano insurgens populum ad arma convocavit. Et carcere vi fracto multos educens morti perpetuoque pedori addictos. iustinianum imperio deiectum cepit. naresque mutilatum curavit personam potius civitatem exilio deportari.

Leoncius patricius vel ut alij volunt Leo secundus imperator pulso iustiniano impium occupans impauit annis. 3. eos ipsi motus exploratos hinc habdimelech sarracenorum ammirathus affricam invasit. in quem leoncius imperator iohannem patricium militie magistrum exercitu misit. et quidem iohannes sarracenis progressus. eos fugere compulso omnem affrica exterminavit. Neque non multo post seditione iter eos orta. Tiberium quendam civem constantinopolitanum imperatorem creat. Qui praefestum constantinopolim cum exercitu adnavigans leoncium capit. et eodem affectu supplicio quod iustinianum diximus in carcerem conijcit. maiori ludibrio hominem reservans.

Tiberius eius nominis tertius imperator leoncio capto et incarcerato imperavit annis. 7. hic constantinopolitanus nobilissimus erat civis. Cum exercitus iohannis in affrica relictus tumultuari cepit. absimam cui tyberio fuit cognomen ducem primo post imperatorem acclamavit. Is imperium ut aliqui quod situm. ut alij oblatum accipiens nequaquam moras sibi apud affricam trabendas existimavit. Et cum exercitu pene omni navigans constantinopolim pervenit. fauebant vero civis affinum agnatorumque factio potentissima. vni dum leoncius forum palaciumque servare nititur. ingressus absimarus urbem cepit. leoncium naso mutilavit et in carcere maiori infortunio reservavit. Qui suscepto principatu philippum nicephori patricij filium in pontum exulare iussit. Cum dixisset in somno vidisse caput suum aquila obumbrari. Neque iustinianus in ponto ad regem bavarozum confugiens qui honorifice susceptus ei filiam uxorem dedit et ad recuperandum imperium auxilium praestitit qui tyberium eiecit et imperium rursus recepit.

Justinianus olim augustus iterum ope bavarozum et bulgarorum constantinopolim reuersus impauit annis. xxvi. Cum enim ad sexti iohannis pontificatus initium iustinianus secundus cum cersona apud quam civitatem exulabat per se ferret refidendi imperij intentionem. civis absimaro imperatore fideles illum capere intenterunt. Sed is clam abiens ad bavaros confugit. Quorum rex aut ut ipsi appellabant cacanus illi honeste habito filiam sponddit uxorem. Et tunc anno sexagesimo duobus elapso cacanus ab absimaro pecunia corruptus. iustinianum et hospites et genes proderet pactus. quod cum rescisset iustinianus fugiens bulgarorum regi trebellio se commisit. qui susceptam advene curam illum per arma in patriam reduxit. ingressus constantinopolim iustinianus. leoncium quoque a quo fuerat imperio deiectus in carcere inuentum eduxit. Et utrumque inimicum inspiciente populo occidi iussit. gallinicum patriarcham obsecatum romam relegavit. Et quotiens stillantem truci naribus murem abstergeret quaequam aduersarium partium excarnificari iussit. inde cum filio tyberio in prelio occubuit.

Linea Imperatorum

Justinianus secundus siue iunior

Leontius

Tyberius tertius

Justinianus

Bexta etas mūdi

Synodus aquilegensis

Doc tpe ad legie ob impitiā fidei q̄ntum vniuer-
sale cōciliū suscipere diffidit donec salutaribus
beati pape sergij monitis instructa. Et ip̄a huic cū ce-
teris xp̄i ecclesijs annuere cōsentit. Facta est aut̄ hec
synodus cōstantinopoli t̄pibus pape iulij s̄b iustinia
no p̄ncipe cōtra theodorū. z om̄es hereticos q̄ beatā
maria solū hoīem nō deū z hoīem genuisse affirmāt
In qua synodo catholice est institutū vt. b. maria sp̄
v̄go theotocos diceretur. quia sicut catholica fides
habz. nō solū hoīem s̄ vere deū z hoīem genuit.

Theodorus Anglorū
Archiep̄s vir doctissi-
mus optimusq; p̄ hoc t̄ps
apud āglia floruit. Et inter
cetera libz egregiū edidit.
In q̄ declarauit q̄ peniten-
tia vniūq; p̄ctm̄ dilui pos-
set. sed z alia cōmentaria p̄
pulcra in diuinis codicib;
scripsit. Sanctus q̄q; the-
odorū augustudinesis ep̄s
virtutibus claruit.

Theodorus

Lambertus ep̄s

Lambertū vir sc̄tissimū ap̄d leodiū ea tēpestate mar-
tyriū subiit. eo q̄ pipinū rep̄hēderit. q̄ uxori pellicē alpiadē sup̄induxerit.
Hoc aut̄ facinus alpiadis fratrē cōmisisse aiūt q̄ postea morbo pediculari cōsumi-
ptus ē. Hic ex nobilibus z diuitibus parētibus natus z a p̄m̄uo l̄ris eruditus
ita p̄ sanctitate sua ab oib; amabat. vt traiectensi eccie post theodardū m̄ḡm
suū p̄moueri in ep̄m mereret. Cū v̄o childericus q̄ euz p̄mouit q̄ eum diligebat
ab impijs occisus. Maligni eū suo honore priuarūt. z pharamundū in locū eius
statuerunt. Lambertus cū duobus pueris monasteriū ingressus p̄ annos septem
optime cōuersatus. Inde expulso pharamūdo itez reductus. vbi multos v̄bo z
exemplo cōuertit. dodo ei cōtrariū. Cū p̄ modū crucis in oīone p̄stratum directo
iaculo sui impij in leodio peremerūt. Inde occulto nauigio ad pontificale eccias
p̄duxerūt. z p̄f̄ hostes illico sepelierūt. Sc̄tus at̄ chumbertū successor ei' celitū ad-
monitū corp'. s. lāberti a traiecto leodiū cū maḡ miracloz glia transfert.

Beda venerabilis

Beda anglicus p̄sbyter z monachus cognomento venerabilis: vir latina
grecq; lingua nō mediocriter eruditus. Anno domini. 692. p̄ xp̄iana reli-
gione multū laborauit. Hic trigessimū sue etatis annū agens. p̄sbyter ordinat' ē.
Et in extremo natus angulo orbis. omnes terras p̄strinxit. Eo q̄ docendo z p̄di-
cando vsq; in seniū aut scribendo nō destitit. vt p̄ nouē. z. 50. annos z docere z li-
bros cōponere nūq; lassus visus fuerat. Ea p̄pter ob religionē etiā atq; modesti-
am venerabilis cognomentū adeptus ē. Scripsit em̄ multa in actus ap̄loz. in lu-
cam zc. Edidit z libz de t̄pibus omeliasq; plerasq; quibus multum gallici sacer-
dotes vtunt. Edidit quoq; cōmentarios in vetus ac nouū testm̄. z libz de gestis
angloz. Qui postremo circa annū dñi. 734. etatis v̄o sue. 72. plenus bonis opti-
bus diem obierit in sanctorū numero cōputari meruit. Strabo quoq; et Haymo
viri doctissimi bede fratres sunt habiti. quoz alter plerasq; omelias eleganti ser-
mone coposuit. Alter v̄o genesim cōmētatus est. Bedam aut̄ inuitatū a Sergio
papa. vt romā iret scripta pape ad etelfridum abbatē monasterij vbi erat Beda ostendūt.

Corp'. s. b̄ndicti ferūt t̄pibus s̄sini pape e monte cassino furto s̄blatū p̄pter solitudinē loci z in galli-
am translatum fuisse. Vel vt alij scribūt de monte cassino ad monasteriū floriacē. cū scolastica sorō-
re fuisse translatum per monachum nomine aygulfum.

Pipinus dux

Pipinus austerie. vel vt alij volūt austerie dux z gubernator cognomēto vel
tulius seu breuis: occupādi regnū frācie fundamēta iecit. Inde caroloꝝ glo-
riosum nomē apud frācos initiū sumpsit. Cū is intellexisset bertariū q̄ndam igno-
bilē. Cui' opa theoderic' frācie rex plurimū vtebat oib; odio eē. coactis i vnum
ingētī copijs in galliā traicit. ac theodorici cū berthario obuiū factū. collatis si-
gnis fundit fugatq;. Salutē sibi bertharius fuga q̄siuit. In regnū v̄o theodori-
cus se recipiens. Pipinū victorē pace sequestra regni gubernatorem z maiorem
domus (vt galli aiūt) efficit. Et extūc frācoꝝ reges degenerātes victores regnuz
administrare ceperūt. Pipinus igitur rebus in regno copositis cōsanguineo suo i
administratione constituto. Ip̄e in austeriā redijt. vbi septem annis regnavit.

Ferraria insignis vrbs. veteri pado apposita. quā ciuitatē primū membris circūdatā a smaragdo pa-
 tricio ⁊ ytalie exarcho. circa annū dñi. 700. ⁊ ornatam fuisse historie tradūt. Nominis causam hanc
 asserūt. vetusta rauennatiū ecclesie monumenta. q̄ vrbs illius archiepi tria iuriū eccie sue loca a trib⁹ me-
 talloꝝ noibus appellauerint. Aureolū forliuensis agri in ameno colle situm ab auro ⁊ argentā pado pri-
 mario oppositā ab argento. Ferrariāq; a ferro. Cuz aut ferraria ab ip̄o cōditionis initio in ptibus rauen-
 natiū romanoꝝq; simul aduersus longobardos durasset. illis a Carolo victis. post donationē de exarcha-
 tu. rauennate factam romane ecclesie in eius obedientia perseuerauit. Tandē quo tpe germani impatores
 eccie aduersari ceperūt ip̄a quoq; ciuitas sub alterutris vacillauit. Sed ad annū salutis vndecies centenū
 matildis comitissa venetoꝝ rauennatiūq; auxilio eandē urbē ab heinrico tercio ecclesie hoste occupatam si-
 bi subegit. Et anno abinde centesimo ⁊ vigesimoprimo quē marchiones estenses amicitijs diuitijsq; po-
 tentissimi in ferraria essent salinguerra quidē ferrariensis p̄ eoz ⁊ ecelini amicitie occasionem p̄sidia vsus.
 Friderici barbarossi instigationibus auxilioq; ferrarie dominium occupauit. In eaq; regnauit annis de-
 cem ⁊ nouē. quē innocentius quartus pontifex roman⁹ venetoꝝ auxilio. ad annū salutis duodecies cente-
 nū atq; quādragesimū expulit. Et marchiones estenses ferrariam sibi paulopost subigere inceperunt. vbi
 olandrinus estensis primo p̄fuit. Sed anno abinde sexagesimo octauo p̄sulante clemente q̄nto cum Azzo
 estensis marchio beatricē Caroli secūdi neapolitani regis duxisset vxorem. a frisco eius filio p̄pter nouer-
 cam superinductam pater in carcere cōiectus est ⁊ a venetis impetrato auxilio ferrariā potitus est. Qui cū
 vidisset ferrarienses se ecclesie subdere velle in vindictam. mediam ferrariā incēdit. p̄pter quā iniuriā. pul-
 so frisco ciues sese venetis dedere. eo q̄ se egregie ab his defendi posse sperabant. Veneti ip̄is marchioni-
 bus per arma pulsus. ⁊ ex ciuiū deditioe ferraria sunt potiti. eamq; vt dimitterent adduci non potuerunt.
 Licet clemens q̄nt⁹ pontifex ro. ciuitatē venetiarū ecclesiastico sup̄imposuerit interdicto. Vñ om̄ia eoz bo-
 na per galliam britanniāq; direpta fuerūt. Nec paruisent iussionibus pape. nisi legatus ecclesie pallagu-
 ria florentinoꝝ ⁊ Caroli regis fretus auxilio in ytaliā de auinione veniens venetos vi ⁊ armis ferraria
 primū. post castello thealdo quod ad pontem retinebāt magnis vtrinq; cōmissis cedibus deturbasset. Fu-
 itq; postea semp ferraria sub estensis familie gubernatione. pontificibus obedientissima. hac tamē lege vt
 quot annis decem milia nūmū aureoꝝ romane ecclesie persolueret. Et quasdam cōuentiones cum venetis
 habuerunt quoꝝ obedientia ⁊ pace opibus potentiaq; plurimū creuit quod multiplicare fecit concilium a
 quarto Eugenio pontifice romano ibi celebratum. Cui interfuit Jo. paleologus impator constantinopoli-
 tanus. Quod vero p̄teritis temporibus noue. s̄ splendidissime ciuitati defuit. p̄sens suppleuit seculum.
 In ea enim superbissima principum ac ciuiū pallacia erecta fuerunt. vbi cum gymnasiū sit nostris tempo-
 ribus. multi humanitate. pb̄ia. ac legum pericia viri excellere. p̄sertim viros habuit nobiles litteris hūa-
 nitatis ornatissimos.

Ferraria

Herbipolis vernacula lingua wirtzipurgk appellata. principalis ac inclita ciuitas francie orientalis que franconia dicitur. qua moganus fluuius ex montibus bohemie ortus plabitur. In qua dyana dea vsq; ad tpa. s. kilianii martyris colebatur. qui ducem Gotsbertum ac subiectum populu in fide orthodoxa instruxit. filius betanus dux in monte wirtziburg ob honorem marie virginis gloriose. primam ecclesiam construxit. Et eius regio franconie partim plana. partim montosa sit. Montes haud ipsi difficiles sunt. Ager non admodum pinguis. Naq; plerumq; arenosus est. Multis in locis consiti colles vineis. gratum producunt vinu. Maxime vero apud herbipolim. Et quia terra in multos partita sit dominos. tñ herbipolensem episcopum ducem franconie dicunt. Cum et ea vrbs nobilis episcopi sedes sit. qui et franconu dux habetur. Et cum rem diuinam facit gladiu in altari nudu ante se habet. Estq; prope vrbe in excelsio monte (que montem nostre domine appellant) arx arte et opere munita. ac spectatu digna. vbi prelatus vt plurimu residet. Estq; super alta rupe constructum castellum. a tribus partibus ex planicie sursum erectum. ac sua natura defensum. Pars quarta foueam habet. pontemq; pfunditas fouee altissima est. In hac parte turris est vndiq; pugnaculis comunita. In cuius summitate custos residet. qui cornu tuba clamat. Durus caelestis duplex est in medio platea est articularis. Estq; in ea capella ad diuinu cultum perornata. vbi are consecrate sunt. Sunt et ibi mansiones q; plures. tum ample tum decore. cellaria sub castro perampla. et stabula multa. Habet similiter hec insignis ciuitas tres collegiatas ecclesias. preter basilicam episcopalem merito summam dictam. Et quatuor ordines mendicatas. Ordo quoq; sancti benedicti ad sanctum Stephanu locum aptum possidet. Cartusiensesq; domini theutonici. et sancti Joannis cum scotis ibi domicilia habent. Quinq; etiam monasteria sanctimonialiu. Extant et in ea quinq; parrochie. et duo hospitalia. Sacellu ite virginis marie cum turri mira arte constructa. Edesq; perpulcre canonicor et ciuiu hanc vrbe exornant. Huic sedi nuc preest nobilis ac prestantissimus episcopus Rudolphus de Schemberg. qui nonagesimu etatis annu nuc excedit. Et episcopatum innumeris diuitijs ac varijs possessionibus auxit.

Constantinus papa. natione syrus. p̄re ioanne. vir doctissimus z lingua latina grecaq; eruditus. eo tpe pontificatū inijt. quo rome triennio fame laboratū est. qua quidē in re ita om̄es tum vel maxime paupes iuuit. vt constātinū celitus missum homines arbitrarent. Et cū iustinianus nil immutauerat p̄ter hoc tantū qd̄ sedem aplicam veneratione deinceps obseruauit tutatusq; ē videndiq; constantini pontificis admodū studiosus boiem rogat vt ad se p̄fiscatur p̄missa classe quo tutius nauigaret. Appropinquāti aut vrb̄i regie cōstantino tyberius iustiniani fili⁹ cū regio comitatu. Et cyrus p̄iarcha cū om̄i clero honoris causa ad octauū lapidem obuiā p̄deūt. vrbem ingressi in regias p̄duxere. Iustinianus post vrbem ingressus. nō solū pontificem amplectit. ve r̄uetiam eius pedes venerationis causa exosculatur. inde iustiniano defuncto. philippicū successorē hereticū declarauit. Constantinus em̄ habita synodo nō modo philippici z ioannis monaci opiniones improbat. verū etias decernit vt sanctorū patrū ymagines qui sex concilijs ab om̄ibus probatis interfuerāt. In porticu beati petri depingerent. Cū intellexisset eas a philippico e parietibus sancte sophie ignominie causa abrasas fuisse. Preterea constituit ne imperatoris heretici nomē publicis scriptis aut priuatis in ere argēto plumboue reciperet. Postea morit̄ cōstantinus septimo pontificatus sui anno. die. xx. ac i basilica Petri sepelit̄. tercio yd⁹ februarij. sedes mēses vnū. z dies. 40. vacat.

Anno mundi. 5915.

Anno xp̄i. 714.

Gregorius secundus papa. p̄ria romanus. p̄re marcello. vir certe optimus atq; sanctissimus: tanteq; eruditionis z faciēdie habitus vt facile cōuinceret om̄es male de catholica fide sentientes. Nā sub sergio pontifice sacris iniciatus. sacellis z bibliothecae p̄fuit. tante fidei z integritatis est habitus. sumēs deinde dyaconatus ordinem. cōstantinopolim cū constantino pōtifice p̄fiscitur. vbi cū acriter disceptaretur quibusdā de rebus ad fidē p̄tinentibus. ita acute respondit. vt om̄ibus ingenij sui z doctrine admirationē inijceret. Post p̄stātinū deinde in pontificē electus. quāq; aliqui stephanū secundū illi suspectū scribant. Inito aut pontificatu z menia vrbis aliqua ex pte vetustate collapsa instaurat. Et trabes basilice p̄ncipis apostolorū. laurentijq; martyris extra muros. Monasteriū quoq; via hōstiensis positū non longe a basilica pauli. Et monasteriū sancti andree qd̄ barbare nūcupatur restituit. Huius p̄terea hec peculiaris laus est. qd̄ eius opera germani ad fidem cōuersi sunt. misso eo bonifacio z alijs qui eos e tenebris educerēt p̄posita veritatis luce. Pace inde foris parata gregorius itez reparandis locis aim adijcit. basilicam nāq; sancte crucis in hierusalem iam pridem destitutā restituit. Domū paternā mortua matre in honorem agathe dedicauit. eozq; loci monasteriū extruxit. Indeq; leonem impatorem hereticū habita synodo excomunicauit. Eo qd̄ sanctorū ymagines abolere nō desineret. Cum autem suo exemplo om̄es ad virtutem et sanctitatem incitabat. pōtificatus sui anno sextodecimo. mense nono. die. xi. moritur. sepeliturq; ad basilicam Petri. tercio ydus februarij. Eius in morte episcopatus tū vacat dies quinque z. xxx. Centū autē z octo ac. xl. episcopos toto suo pontificatu creasse dicitur.

Gregorius tercius papa. natione syrus. patre Joanne. vir singularis doctrine z humanitatis. p̄re p̄re greca z latina lingua eruditus. Mentem diuine scripture ita callens. vt nemo tum disertior p̄dicatione atq; interpretatione rerum occultarum z admirabiliū haberetur. orthodoxe fidei ita acerrimus defensor fuit. vt ob eam rem maximoz p̄ncipū graues similtates z amicicias suscepit. non armis. nō m̄nis cuiuspiā e gradu constantie sue deiectus. Tante postremo humanitatis fuit. vt z paupes mira caritate cōplecteretur. ac elemosinis foueret. vt vere oim̄ parens ac pastor merito vocaretur. Hic itaq; pontificatu inito statim conciliū celebrauit. In quo leonem terciū imperio simul z cōmunionē fidelium priuauit qd̄ sanctas ymagines e sacris edibus abrasisset z statuas demolitus esset. Hic oratoriū pulcrum in beati Petri basilica construxit. In quo de reliquijs fere oim̄ sanctorum recondidit. In canone quoq; misse hec verba adiūxit. quoz solennitas hodie in conspectu diuine maiestatis tue celebratur. domine deus noster. Hic nonnulla templa vetustate collapsa instaurauit z monasteria erexit. ac monachis regulas addidit. qua integre z sancte viuerent. Instaurauit z menia vrbis magna ex parte. Idem fecit centumcellis iam p̄pe desertis. Tandem bene de deo z hominibus meritis. anno pontificatus sui decimo. mense octauo. die. iij. z. xx. moritur. ac in basilica petri sepelitur. iij. kal. decembris. collacrimantibus omnibus. cessauit sedes dies tantummodo octo.

Linea summorum pontificum

Constantinus

Gregorius secundus

Gregorius tercius

